

Wybrzeże w 31- rocznicę Armii Radzieckiej
Program uroczystości w miastach portowych

GŁOS WYBRZEŻA

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK III GDAŃSK, NIEDZIELA 20 LUTEGO 1949 R. NR 50 (610)

WYKORZYSTAĆ WSZYSTKIE REZERWY
— zlikwidować wszelkie marnotrawstwo
Uchwała Rządu w sprawie zadań oszczędnościowych na r.1949

Wczoraj ogłoszono uchwałę Rady Ministrów o planowym systemie oszczędzania w gospodarce narodowej i zadaniach oszczędnościowych na rok 1949.

W 1-ej części uchwały wskazuje, że wypełnienie wielkiego zadania przedterminowego wykonania planu gospodarczego na rok 1949 oraz 6-letniego planu budowy podstaw socjalizmu, wymaga planowego systemu oszczędzania w całej gospodarce narodowej. W gospodarce tej — jak stwierdził uchwały Kongresu Jedności Robotniczej — istnieją wszelkie podstawy dla wprowadzenia takiego systemu.

Państwo Ludowe jest dziś właścicielem potężnych zasobów życia gospodarczego, każda złotówka w gospodarce oszczędnościowej — to własność mas ludowych, to część zasobów jakimi rozporządzają one w walce o odbudowę fundamentów socjalizmu i o dalsze podniesienie stopy życiowej.

Istota gospodarki socjalistycznej przejawia się w tym, że wszystko co wygospodarujemy — wzbogaca nie kapitalistycznych wyzyskiwaczy lecz masy pracujące. Socjalistyczny stosunek do pracy, energia, inicjatywa i wynalazczość ludzi pracy — świadomość klasy robotniczej, że pracuje nie dla kapitalistów, lecz dla siebie — planowy, bezkrytyczny charakter gospodarki narodowej — oto podstawowe elementy umożliwiające działalność zmierzającą do oparcia naszej gospodarki na zorganizowanym systemie oszczędzania.

Oszczędzanie — to walka o dalszy rozwój gospodarki narodowej, o dobrobyt mas, o rozkwit kultury. To nieubłagana walka przeciw elementom spekulacyjnym i antyludowym, przeciw klasowo obcym, biurokratycznym metodom w administracji publicznej. Rezerwy w naszej gospodarce są wyjątkowo duże. Bardzo często leżące spoczywają marnotrawstwo, w wielu ogniwach gospodarki i administracji. Oszczędzanie, a więc dążenie do maksymalnego wykorzystania rezerw i likwidacji marnotrawstwa musi być ujęte w ramy i formy, musimy utrzymać trwałe ramy i formy organizacyjne, tak aby stało się żelaznym prawem gospodarki narodowej.

Zmiana na stanowisku ambasadora R.P. w Pradze

WARSZAWA PAP. Ambasador Rzeczypospolitej w Pradze — Józef Olszewski został odwołany ze swego stanowiska, w związku z przejściem do pracy politycznej w kraju. Ambasadorem Rzeczypospolitej w Pradze mianowany został dotychczasowy wojewoda szczeciński — Leonard Borkowicz.

Robotnicy norwescy przeciwko paktowi północno-atlantycznemu

OSŁO. PAP. Dziennik „Friheten” ogłosił rezolucję Związku Za wodowego Murarzy miasta Oslo w sprawie paktu północno-atlantyckiego. Murarze Oslo stwierdzają, że pakt ten jest jednym z ogniw agresywnej polityki amerykańskiej i jest skierowany przeciwko Związkowi Radzieckiemu i innym państwom demokratycznym.

Jeszcze jedna reforma walutowa w Niemczech zachodnich

BERLIN PAP. Według doniesień prasy berlińskiej, w Niemczech zachodnich krąży pogłoski o drugiej reformie walutowej, która ma być jakoby przeprowadzona w najbliższym czasie. Po głoski wznowił się szczególnie od czasu, kiedy dzienniki przyniosły wiadomość, iż w Londynie drukuje się nowe marki zachodnie.

ZELAZNE PRAWO NASZEJ GO-
SPODARKI Str. 2
ARMIA WYZWOLENIA MAS
PRACUJĄCYCH Str. 3
SPRĄŻOZDANIE Z UROCY-
STOŚCI TRZECIEJ ROCZNICY
ORMO Str. 2
„GŁOS KOBIET” Str. 5

Osiągnięcia w zakładach pracy właściwego stosunku między ilością pracowników produkcyjnych i nieprodukcyjnych, pracowników fizycznych i umysłowych oraz likwidacji przerzostów zatrudnienia, a to przez ustalenie norm zatrudnienia w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych. Ustalenie etatów pracowników umysłowych dla wszystkich bez wyjątku jednostek organizacyjnych. (Dokończenie na str. 2-ej).

Tow. Tadeusz Dietrich ministrem handlu wewnętrznego

WARSZAWA PAP. Prezydent R. P. Bolesław Bierut na wniosek prezesa Rady Ministrów Józefa Cyrankiewicza mianował w dniu 19 lutego br. ministrem handlu wewnętrznego Tadeusza Dietricha, dotychczasowego prezesa Centralnego Urzędu Planowania. Podsekretarzami stanu w tymże ministerstwie mianowani zostali: Antoni Mierziński, dotychczasowy główny pełnomocnik rządowy do spraw podatku gruntowego i Włodzisław Zawadzki, dotychczasowy dyrektor naczelny firmy „Międzynarodowy Ekspozyterzy C. Hartwig” (pod zarządem państwowym).

Wzrasta wydajność pracy w przemyśle węglowym

WARSZAWA PAP. Przeciętna wydajność pracy, przypadająca na robocznika w styczniu br. wyniosła przeciętnie dla całego przemysłu węglowego 1207 kg, w zagłębiu zaś górnolaskim — 1259. W pierwszej dekadzie lutego wydajność przeciętna wzrosła o 1 1/2 proc., wynosi ona obecnie 1221 kg na robocznika. Pierwsze miejsce pod względem wydajności zajmuje Chorzowskie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego.

Wprowadzenie do obiegu nowych banknotów 100-złotowych

WARSZAWA PAP. Wobec częstotliwości zużycia znajdujących się w obiegu banknotów 100-złotowych, z dniem 21 lutego 1949 r. Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu nowe bilety bankowe 100-złotowe, III-ciej emisji z datą 15 lipca 1947 r. — podpisane przez prezesa, naczelnego dyrektora i skarbnika. Bilety te wykonane są na papierze białym, glazowanym z odcieniem jasno-krasnym i zawierającym białawy znak wodny, w postaci dużej stylizowanej litery „W”. Wymiar nowego biletu 100-złotowego wynosi 170 x 91 mm. Całość jest utrzymana w kolorze brązowo-czerwonym i oliwkowo-brunatnym. Środek rysunku strony przedniej przedstawia alegorię rolnictwa w postaci kobiety, trzymającej na lewym ramieniu kosz z owocami, zaś prawą ręką przytrzymującą sноп żyta. Po stronie odwrotnej rysunek przedstawia stałą kolumnę. Oznaczenie serii i numeracji wykonano w kolorze czerwonym.

Jednocześnie Narodowy Bank Polski zaznacza, że znajdujące się dotychczas w obiegu bilety 100-złotowe emisji 1944 i 1946 r. są nadal prawnym środkiem płatniczym na równi z biletami nowej emisji.

Przemysłowcy, waluciarze i inni przestępcy na „zasłużonym wypoczynku” w obozie pracy

WARSZAWA PAP. Komplet orzekający Komisji Specjalnej rozpatrzył w ostatnich dniach szereg spraw przeciwko oskarżonym o nielegalny garbunek skór, nielegalny ubiór oraz handel walutami. Pracownicy oskarżeni o obozu pracy, orzekając równocześnie na rzecz Skarbu Państwa przepadek zarekwirowanych u nich dowodów rzeczowych, w postaci znacznej ilości różnego rodzaju skór, mięsa i tłuszczów oraz walut zagranicznych. Za zawodowo uprawianie przemytu i handel pochodzącymi stąd towarami osadzeni w obozie pracy na okres do 2 lat następujących szkodników gospodarczych: Zygmunta Kowalewskiego zam. w Warszawie ul. Marszałkowska 137, Stefana Majera zam. w Swintonjacji, ul. Barlickiego 9, Władysława Wojtaszka zam. w Nowym Targu, ul. Ludzmońska 59, Eugeniusza Karkulowskiego zam. Swierki-Dolne pow. Kłodzko, Józefa Grende, zam. w Wałbrzychu — Podgórze i kilkunastu innych.

Za uprawianie nielegalnego uboju i wprowadzanie do obrotu mięsa i tłuszczu, pochodzącego wielokrotnie ze zwierząt chorych, komplet orzekający Komisji Specjalnej ukarał surowo kilkunastu

Cale społeczeństwo Wybrzeża intensywnie przygotowuje się do obchodu 31 rocznicy Armii Radzieckiej.

W GDANSKU

Uroczystości rozpoczną się w Gdańsku dnia 22 bm. W dniu tym społeczeństwo uczci bohaterów żołnierzy radzieckich poległych w walce o wyzwolenie m. Gdańska. Dwa wielkie pochody z 2 krańców miasta spotkają się na cmentarzu żołnierzy radzieckich o godz. 18. Pierwszy pochód wyruszy z Wrzeszcza. Weźmą w nim udział organizacje społeczne, Koła TPPR oraz młodzież szkolna z Oliwy, Wrzeszcza, Nowego Portu. Drugi wyruszy z ul. Okopowej i składać się będzie z mieszkańców Oruni, Śródmieścia, Śiedlic i Trojanu. Niezależnie od pochodów cywilnych na cmentarz przybędzie honorowy pluton żołnierzy WP z orkiestrą.

Na cmentarzu organizacje złożą wieńce na grobach poległych żołnierzy radzieckich oraz złożą na wydzielone przemówienia przedstawicieli Armii Radzieckiej, społeczeństwa i Wojska i odegrają hymny narodowe Polski i Związku Radzieckiego.

Dnia 23 bm. odbędzie się druga część uroczystości. W związku z tym w sali Teatru Wielkiego we Wrzeszczu o godz. 16 odbędzie się uroczysta akademicka, na której oświadczymy przemówienie wygłosi tow. W. Konopko, I sekretarz KW PZPR.

ROZPOCZĘTO PRACE NAD TELESKOPEM dla Obserwatorium Wrocławskiego

JELENIA GÓRA (PAT). W Państwowej Wytwórni Optycznej w Jeleniej Górze przystąpiono do prac montażowej teleskopu o średnicy półtora metra, przeznaczanego dla Obserwatorium Wrocławskiego. Układ optyczny soczewek obiektywu, opracowany przez inż. Bodnara według wskazówek prof. dr Rybki z Wrocławia pozwoli na maksymalne wykorzystanie nowego teleskopu w badaniach polskich naukowców. Obiekt wyjątkowo starannie i precyzyjnie zbudowany oparty

Rabunkowa gospodarka niemiecka przyczyną katastrofy w kopalni w Dąbrowie

CIESZYN ZACHODNI. PAP. Bezpośrednią przyczyną katastrofy w kopalni „Dąbrawa” w Dąbrowie był wybuch gazów metanowych, ale pośrednio przyczyniła się do tego rabunkowa gospodarka niemiecka, w okresie okupacji, której skutki dają się odczuwać po dziś dzień. O systemie rabunkowej eksploatacji węgla przez Niemców w kopalni „Dąbrawa” najlepiej świadczą fakt, że gdy w roku ubiegłym przy maksymalnym wysiłku całej załogi zdołano wydobyć 534.600 ton węgla, to Niemcy w ciągu roku 1944 wydobyli 1.172.500 ton. Przy takim wydobywaniu zaniedbano podstawowych zabezpieczeń, a cała eksploatacja, obliczona na bardzo krótką metę, nosiła charakter rabunkowy.

W chwili obecnej nad kopalnią „Dąbrawa” unosi się jeszcze dym, pożaru nie udało się zlokalizować. Komisja postanowiła zamknąć kopalnię dla uniemożliwienia dostępu powietrza.

Komunikat Prezydium Rady Ministrów

WARSZAWA PAP. Rada Ministrów w dniu 19 lutego br. na wniosek ministra skarbu powołała na stanowisko naczelnego dyrektora Banku Rolnego ob. Henryka Wyrzykowski, na stanowisko naczelnego dyrektora Powszechnego Kasy Oszczędności ob. Władysława Konderskiego i na stanowisko naczelnego dyrektora Banku Rzemiosła i Handlu ob. Daniela Kinszewskiego.

Dyrektorzy okupacyjnego „Teatru Powszechnego” odgrywają ostatnią rolę przed sądem Rzeczypospolitej

KRAKÓW. PAP. Sąd Okręgowy w Krakowie, rozpatrzył sprawę przeciwko Kazimierzowi Fabisiakowi i Adamowi Świechle, byłym kierownikom i organizatorom „Teatru Powszechnego” w Krakowie, powołanego do życia na specjalne polecenie okupacyjnych władz niemieckich w marcu 1944 r. Akt oskarżenia zarzuca Świechle i Fabisiakowi działalność na szkodę społeczeństwa polskiego przez osłabianie ducha oporu, dezorientowanie polskiej opinii publicznej, łamanie jednolitej postawy społeczeństwa wobec okupanta oraz propagowanie tezy o rzekomym żyćwym ustosunkowaniu się okupacyjnych władz niemieckich do ludności polskiej. Przestępstw tych dopuścili się oskarżeni organizując oraz biorąc udział w uroczystym otwarciu t.z.

wego, sąd udzielił głosu oskarżycielom. Prokuratorzy Auscader i Wyrodek podkreślili w nowach swych, iż oskarżeni Fabisiak i Świechle byli organizatorami i kierownikami „Teatru Powszechnego”, zorganizowanego na polecenie niemieckiego urzędu propagandy. Po szczegółowym scharakteryzowaniu przestępstw działalności oskarżonych, prokuratorzy stwierdzili, że wina oskarżonych jest nie wątpliwa, a ich działalność była ze wszelkim miarą szkodliwa dla narodu polskiego. Po przemówieniach obrońców osk. Fabisiak w ostatnim słowie prosił o uniewinnienie. Sąd skazał osk. Fabisiaka na karę 5 lat więzienia. Os. Świechle na karę 5 lat więzienia. Po zamknięciu przewodu sado-

115 MILIARDÓW ZAOSZCZĘDZIMY W R. 1949

(Dokończenie uchwały Rady Ministrów)

Redukcje zbędnego personelu przy uwzględnieniu możliwości przeniesienia pracowników z grup nieprodukcyjnych do produkcyjnych, z produkcji do robót inwestycyjnych lub do innych gałęzi gospodarki.

Zakaz przyjmowania pracowników fizycznych ponad wynikające z zadań produkcyjnych normy zatrudnienia oraz pracowników umysłowych ponad ustalone etaty.

2 W zakresie gospodarki materiałowej drogą:

Szerszego niż dotychczas stosowania norm zużycia i zapasów we wszystkich gałęziach wytwórczości oraz zmniejszenia ilości odpadków i braków w produkcji.

Zmniejszenia rozchodu energii elektrycznej, paliwa, środków pędnych, oliwy i smarów na jednostkę produkcji.

Zaostrzenia kontroli przyjmowania i wydawania materiałów oraz zabezpieczenia ich przed odpowiednim przechowywaniem przed nieszczeniem i psuciem.

Rozpowszechnienia na inne zakłady doświadczenia zakładów produkcyjnych.

Usprawnienia i uproszczenia systemu zaopatrzenia materiałowego przedsiębiorstw przez decentralizację zaopatrzenia.

Zaostrzenia kontroli i warunków odbioru gotowej produkcji dla podniesienia jakości produkcji i likwidacji braków.

Przyspieszenia likwidacji zbędnych remanentów.

3 W zakresie wydajności pracy drogą:

Wszechstronnego popierania inicjatywy i wynalazczości robotniczej, zabezpieczenia szybkiej realizacji wniosków racjonalizacyjnych i usprawnień produkcji.

Podniesienia dyscypliny pracy drogą walki ze spóźnieniami do pracy, nieusprawiedliwioną nieobecnością oraz płynnością siły roboczej.

Ścisłego przestrzegania zbiorowych układów pracy.

Ograniczenia nadmiernej ilości godzin nadliczbowych.

Podniesienia wydajności pracy przez jak najszersze wprowadzenie technicznie uzasadnionych norm wydajności, rozszerzenie i pogłębienie socjalistycznego współzawodnictwa pracy, włączenie do współzawodnictwa zobowiązań w kierunku podniesienia dyscypliny pracy, w zakresie zmniejszenia ilości braków i odpadków oraz zwiększenia produkcji pierwszego gatunku, szerokie popularyzowanie wśród klasy robotniczej do-

świadczenia i metod przodowników pracy.

4 W zakresie organizacji przedsiębiorstwa drogą:

Usprawnienia administracji przez opracowanie i wprowadzenie schematów organizacyjnych, ścisłe określenie kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych i podziału czynności, uproszczenie procedury, uproszczenie i skomasywanie sprawozdawczości.

Usprawnienia gospodarki finansowej przez należytą organizację rachunkowości, przestrzeganie terminowości bilansów, operatywne posługiwanie się planami finansowo-gospodarczymi, budżetami i buchalteryjno-bilansowym materiałem cyfrowym przy wydawaniu dyspozycji gospodarczych.

Podniesienia znaczenia rozrachunku gospodarczego w działalności przedsiębiorstw, zakładów, a także poszczególnych oddziałów.

5 W zakresie inwestycji drogą:

Mechanizacji i automatyzacji robót, prefabrykacji znormalizowanych elementów.

Ulepszenia organizacji dostaw i transportu materiałów i urządzeń, ulepszenia organizacji pracy oraz zapewnienia warunków wysokiej wydajności pracy.

Oszczędności w zużyciu materiałów.

Wykorzystania odpadków.

Ustalenia konkretnych zadań dla poszczególnych inwestorów i kwoty oszczędności jakie winni uzyskać na wykonywanych inwestycjach.

Szczegółowego opracowania metod i środków zapewniających uzyskanie maksymalnych oszczędności przy sporządzaniu lub rewizji projektów, znalezienie najlepszego rozwiązania technicznego dla ich wykonania i jak najekonomiczniejszego wykonania robót.

Rewizji projektów dla oparcia ich na właściwych normach i standardach.

Szczegółowej kontroli kosztorysów, użycia tańszych materiałów i zakupu tańszych urządzeń.

6 W zakresie administracji publicznej i instytucji społecznych drogą:

Redukcji zbędnych etatów osobowych z jednoczesnym podniesieniem wydajności pracy i jej racjonalizacji.

Rewizji ilości obsad personalnych i kosztów instytucji pomocniczych (instytutów, rad, komisji, instytucji subwencjonowanych, pocimocniczków).

Rewizji udzielanych subwencji w ścisłym wykonaniu uchwały Rady Ministrów z dn. 29.IX.1948 r.

Racjonalizacji gospodarki samochodowej.

Uproszczenia i potaniania czynności biurowych i kancelaryjnych oraz sprawozdawczości.

Rewizji dotychczasowych norm wydatków budżetowych w celu ich zniesienia oraz opracowania norm dla tych dziedzin, w których normy takie nie zostały dotychczas ustalone.

III

1 Przygotowanie i zorganizowanie nie wykonania zadań oszczędnościowych zleca się: **Przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego** — w zakresie gospodarki przedsiębiorstw uszczelnionych oraz w zakresie inwestycji, a **Ministrowi skarbu** — w zakresie administracji państwowej, instytucji kredytowych, ubezpieczeń społecznych, ubezpieczeń rzeczowych i osobowych oraz instytucji społecznych.

Preliminarz zadań oszczędnościowych w samorządzie będzie przedłożony przez ministra skarbu do zatwierdzenia Radzie Ministrów po uzgodnieniu z Radą Państwa.

2 W tym celu przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i minister skarbu mają prawo:

1. Powoływać Komisję lub delegować swoich przedstawicieli do przedsiębiorstw i instytucji objętych zadaniami oszczędnościowymi w celu organizacji, nadzoru lub kontroli na miejscu wykonania tych zadań — w porozumieniu z zainteresowanymi władzami zwierzchnimi tych przedsiębiorstw i instytucji.

2. Zadać pomocy od władz, urzędów, instytucji, przedsiębiorstw i organizacji, a w szczególności terminowego udzielania niezbędnych wyjaśnień, materiałów i informacji statystycznych.

3. Korzystać z pomocy osób biegłych w danej dziedzinie gospodarki, techniki lub organizacji pracy.

4. Bezpośrednio komunikować się z władzami, urzędami, instytucjami, przedsiębiorstwami i organizacjami.

3 Wykonanie zadań oszczędnościowych powinno być zorganizowane w ten sposób, aby zadania te doprowadzone zostały do każdego zakładu pracy: (fabryki, kopalni, budowy, biura, urzędu itp.) i aby były wynikiem świadomego przyjetnych zobowiązań kierownictwa i załogi zakładu, ujętych w konkretne cyfry i terminy. Zadania te winny być włączone jako istotna część składowa do planów rzeczowych i finansowych.

4 Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów uchwalę system nagród dla osób, które wyróżnią się w organizacji i wykonaniu zadań oszczędnościowych wyjątkowo skuteczną pracą. Nagrody będą wypłacane z sum zaoszczędzonych.

IV

Część 4-ła uchwały omawia szczegółowo tryb przygotowania do wprowadzenia planowego oszczędzania i instalowania zadań oszczędnościowych na rok 1949. W okresie przedsiębiorstw uszczelnionych przewodniczącemu Państwowej Ko-

misji Planowania Gospodarczego ustali szczegółowe wytyczne dla poszczególnych gałęzi gospodarki po czym wszystkie resorty i centralne zarządy opracują zadania oszczędnościowe dla poszczególnych przedsiębiorstw i zakładów, które przedstawia przewodniczącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego do zatwierdzenia w terminie do dnia 15 marca.

W zakresie inwestycji wszystkie resorty złożą do dnia 15 marca 1949 r. sprawozdania o zadaniach oszczędnościowych, ustalonych na podstawie wytycznych przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego — oraz sprawozdania o wydanych zarządzeniach i uzyskanych wstępnym wynikach.

Do 1 maja 1949 r. bezpośredni inwestorzy poczynią kroki w kierunku zmniejszenia kredytu.

W zakresie administracji publicznej szczegółowe wytyczne ustali minister skarbu.

Minister skarbu opracuje również i przedłoży Radzie Ministrów do zatwierdzenia do dnia 1 kwietnia 1949 r. Zbiorczy preliminarz zadań oszczędnościowych na rok 1949, obejmujący również zadania oszczędnościowe związków samorządu terytorialnego.

Ogólny nadzór nad wykonaniem zadań oszczędnościowych sprawuje przewodniczący Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów.

Marszałek Mao Tse Tung na naradzie w Kwaterze Głównej Wojsk Ludowych

Zaopatrzenie rynku w skórę i obuwie wyniesie 127 miliardów zł.

WARSZAWA PAP. Zaopatrzenie rynku w artykuły przemysłu skórzanego poważnie wzrosło w roku bieżącym. Centrala Handlowa Przemysłu Skózanego rzuciła na rynek krajowy w r.b. poprzez sieć własnych punktów sprzedaży, Powszechne Domy Towarowe i spółdzielczość skórę i obuwie na sumę 126,9 miliardów zł. Zaopatrzenie w artykuły przemysłu skórzanego wzrosło więc o 90 proc. w stosunku do roku ubiegłego, kiedy obrót CHPS wyniósł 68 miliardów zł.

Dla usprawnienia i racjonalnego rozdziału artykułów przemysłu skórzanego przewiduje się znaczne rozszerzenie sieci detalicznych placówek sprzedaży CHPS. Centrala Handlowa Przemysłu Skózanego uruchomi w ciągu

roku bież. dalszych 25 detalicznych sklepów branzowych.

Aparat handlowy przemysłu skórzanego będzie więc dysponować 300 detalicznymi punktami sprzedaży we wszystkich większych miejscowościach kraju oraz 16 hurtowniami i ekspozyturami wojewódzkimi.

NOŻE I WIDELCE

Wyobraźcie sobie, czytelnicy, głodnego człowieka, któremu zamiast pożywienia „litościwy” przyjaciel podaje wspaniałe zastawy stołowe, a więc śliczne talerze porcelanowe, wazy, półmiski i wiska zachodniej, ma otrzymać w najbliższym czasie noże i widelce, a nie odrobiny pożywienia. A tak jest właśnie ze starszą Anglią.

Okazuje się bowiem, że w ramach planu Marshalla Anglia, tak samo, jak i inne państwa Europy zachodniej, ma otrzymać w najbliższym czasie widelce i noże. Jak donosi popularne pismo angielskie „Daily Mirror” z 10 bm. administracja planu Marshalla postanowiła przyznać Anglii część funduszy na zakup zastaw stołowych.

Gazeta pisze, że zastawy te przyznane zostaną w pierwszym rzędzie hotelom angielskim, ponieważ ma to podnieść atrakcyjność hoteli i ściągając w ten sposób więcej „turystów” amerykańskich. Po nasyce- niu zapotrzebowania hoteli reszta noży i widelicz ma być rozprowadzona na wolnym rynku.

Tylko co będą jeść Anglicy tymi nożami i widelcami?

Przecież na następnej stronie tego samego numeru wyżej wspomn. gazety znajduje się artykuł, którego autor zastanawia się poważnie, jak uchronić naród angielski przed wzrastającym i coraz bardziej dającym się odczuwać brakiem żywności?

Widocznie koła rządzące USA, stwarzając plan Marshalla chciały przeprowadzić eksperyment, czy nie uda się przypadkiem z narodów Zachodniej Europy czegoś w rodzaju... łokarów, czy też innych polikocyj noży, widelicz, zyletek, nici, grzebieli, szczoteczki do zębów itp.

Czy eksperyment się uda? Zobaczymy...

Żelazne prawo naszej gospodarki

Uchwała Rady Ministrów, którą publikujemy dziś o wprowadzeniu planowego systemu oszczędzania w gospodarce narodowej i o zadaniach oszczędnościowych na rok 1949 czyni z obowiązku oszczędzania żelazne prawo naszej gospodarki. Dlaczego oszczędzanie staje się żelaznym prawem naszej gospodarki? Dlatego, że bez planowego systemu oszczędzania nie możliwe jest ani przedterminowe wykonanie planu 1949 roku, ani wykonanie sześciolatniego planu budowy podstaw socjalizmu i dlatego, że mamy wszelkie dane, by taki system oszczędnej gospodarki wprowadzić. Mamy wielkie rezerwy w naszej gospodarce, które mogą i muszą być wykorzystane i mamy jeszcze, niestety, wiele przejawów marnotrawstwa, rozrzutności i niegospodarności, które możemy i musimy zlikwidować.

Możemy i musimy wprowadzić żelazny system oszczędności, ponieważ pracujemy nad nieustannym podniesieniem poziomu życia ludności pracującej i każda złotówka dodatkowo wygospodarowana, dzięki oszczędzaniu, obróci się na zaspokojenie potrzeb mas pracujących.

„Istota gospodarki socjalistycznej, mówi uchwała — przejawia się w tym właśnie, że wszystko, co wygospodarujemy, wzbogaca nie kapitalistycznych wyzyskiwaczy lecz masę pracującą”.

Mamy wszelkie warunki potrzebne do tego, by nasza wielka o oszczędność dała należyte wyniki. Gospodarka nasza jest bowiem gospodarką planową, a planowość oznacza wykorzystanie możliwości kryzysów, które są nieczym innym — jak ogromnym marnotrawieniem dóbr. Nasz lud pracujący, nasza klasa robotnicza świadoma jest, że pracuje dla siebie i socjalistyczny stosunek do pracy — energia, i inicjatywa ludzi pracy jest i może być w coraz większym stopniu źródłem wielkich i istotnych oszczędności we wszystkich dziedzinach życia.

Wprowadzając planowy system oszczędzania, wypowiadamy na dodatkowym jeszcze froncie walki z nieumiarunkowanym przez masę pracującą elementem spekulacji i antyludowym, biurokratycznym metodom pracy, rozrzutności i marnotrawstwa. W walce tej każdy zakład pracy, każdy robotnik i pracownik winien mieć konkretne zadania. Organizacje partyjne, rady zakładowe i wszystkie organizacje związkowe, młodzież i kobiety — wszyscy muszą się włączyć do tej akcji, która jest walką o szybszy rozwój naszego gospodarstwa i o szybszy wzrost stopy życiowej ludzi pracy.

Musimy wygospodarować w roku bieżącym co najmniej 115 miliardów złotych oszczędności. Nie jest to zadanie łatwe, ale całkowicie realne. W uchwale Rady Ministrów nakreślono konkretny plan wskazujący, w jaki sposób zadanie to można wykonać. Nie może być ani jednego człowieka pracy w naszym kraju, do którego nie dotarłby ten plan.

Wszystkie organizacje partyjne w kraju, wszystkie zakłady pracy winny odpowiedzieć na plan rządowy — własnym planem oszczędnościowym, planem, w którym ujawnione będą wszystkie możliwości wykonania i przekroczenia planu państwowego. Walka o wykonanie planu oszczędnościowego winna się znaleźć w centrum uwagi wszystkich organizacji partyjnych i związkowych oraz wszystkich instytucji gospodarczych.

Uchwała Rady Ministrów powołuje się na uchwały naszego Kongresu Jedności. Fakt ten nakłada na nas, PZPR-owców szczególne zadania i szczególne obowiązki. Winnymi być przodownikami walki o oszczędność. Winnymi włożyć w tę walkę cały nasz zapał, całą naszą świadomość, winnymi zmobilizować ludzi pracy w Polsce do tego, by planowy system oszczędzania, będący warunkiem wykonania planu budowy podstaw socjalizmu, został wykonany w całej pełni.

Zbrojne ramię mas pracujących

Uroczystości w III rocznicę powstania ORMO

W GDAŃSKU

Podając krótkie rozkazy. Kolumny ORMO-owców przeją się i prezentują broń. Minutą ciszą czczą pamięć swych kolegów poległych w walce o wewnętrzne bezpieczeństwo kraju. Twardymi słowami po każdym wyczytaniu nazwiska 700 ORMO-owców powtarza „Cześć ich pamięci”.

Na tym skończyła się pierwsza część uroczystości powstała Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej. Udział w uroczystości wzięli kompania honorowa Wojska Polskiego, oddział MO, przedstawiciele świata pracy w Gdańsku, delegacje Związków Zawodowych ze sztafardami, partii politycznych, młodzieży itd.

Następnie w świetlicy Stoczni Nr. 1 odbyła się uroczysta akademia. Przemawiali m. inn.: tow. Srebrnik — przewodniczący MRN miasta Gdańska, mjr. Marciniak — zastępca komendanta Wojsk, Milicji Obywatelskiej. Mówcy podkreślili ogromną rolę ORMO, którzy poza pracą zawodową swój wolny czas poświęcają na służbę publiczną. ORMO to ramię zbrojne mas pracujących.

Z 700 ORMO-owców Gdańska około 50 otrzymało za swą pracę odznacze-

nia. Ustawieni w dwuszeru robotnicy gdańscy młodsi obok starszych, z uśmiechem na twarzy przyjmują słowa pochwały. Napewno przyczyną się one do dalszej wzmożonej pracy.

52-letni Piotr Skowroń komendant II K. od 1946 r. pracuje w ORMO. Zajmuje się szkoleniem młodych i wprowadził już ponad 50 członków do szeregów. Piotr Skowroń poza swą pracą zawodową spędza 8—10 godzin tygodniowo na służbę. Pracuje w porcie gdańskim, w dziale gospodarczym i jest przodownikiem pracy. Pierwszy w pracy i pierwszy w służbie. Służnie też otrzymał odznaczenie.

W szeregach ORMO znaleźli się też i uczniowie szkół zawodowych. Po 8-miu godzinnym dniu pracy oddają się z zapałem służbie publicznej i o to trud Stefana Narodzka, 19-letniego ucznia z PPB został nagrodzony odznaką ORMO. 50-letni metalowiec — Stawirowski pracuje jako tokarz. I on wyróżnił się z pośród 700 ORMO-owców.

18-letnia Helena Stąporówna, uczennica szkoły zawodowej chętnie pracuje w świetlicy dla ORMO-owców. Bierze czynny udział w przedstawieniach amatorskich. Wyróżnia się w swej pracy pilnością, dla tego otrzymała odznaczenie.

Mjr. Marciniak dziękując odznaczonym za ich dotychczasową działalność wezwiał ich do dalszej wyłączonej pracy.

Na zakończenie uroczystości wpłynęła do prezydium rezolucja. Zebrani na sali ORMO-owcy wysłali depesze do komendanta głównego MO w Warszawie gen. Witolda, w której przyrzekają dolażyć największych starań w ich zaszczytnej służbie.

Po akademii odbyła się w sali świetlicowej zabawa taneczna, podczas której ORMO-owcy wykazali, że umieją nie tylko pracować, ale i obojętnie bawić się. (Lem.)

W GDYNI

Wczoraj o godz. 18 w świetlicy ZMP w Gdyni przy ul. 10 Lutego zebrali się ORMO-owcy z rodzinami oraz liczni goście, aby uczcić 3-cią rocznicę powołania do życia Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej.

Akademii otworzył komendant MO Gdyni kpt. Szulimowski. Do zebranych przemówił: zastępca komendanta MO mjr. Kucybała, sekr. PZPR-tow. Sumiga, przewodniczący MRN Gdyni tow. Zbarowski, wiceprezydent tow. Łazarz, Patek i inni. Mówcy podzię-

kowali dzielnych ORMO-owców za ich dotychczasowy trud i wkład do budowy Polski Ludowej.

Następnie komendant ORMO m. Gdyni Tyburski wygłosił referat sprawozdawczy z działalności ORMO w roku 1948. Ochotnicza Rezerwa MO przyczyniła się do zwalczania spekulacji, lichwy oraz szmuglu. Brała udział w obławach oraz w 140 akcjach pomagając MO. W roku ubiegłym ORMO-owcy sporządzili 83 protokoły karne. W tym okresie współpracowała również ze Strażą Pożarną. 120 ORMO-owców dzielnie przyczyniło się do ugaszenia wielkich pożarów.

W czasie akademii robotnik budowlany tow. Kowalski przekazał czek na 50.000 zł. oraz wiceprzewodniczący Zw. Zaw. Transportowców tow. Majewski wręczył czek na 20.000 zł. komendantowi MO na utworzenie i wyposażenie świetlicy ORMO w Gdyni.

Rozkazem specjalnym komendanta MO kpt. Szulimowski został wyróżniony liczni ORMO-owcy oraz 32 udekorowano odznaczeniami za ofiarne pracę w szeregach ORMO.

Następnie ORMO-owcy spędzili miły wieczór na zabawie zapominając choć na chwilę o trudach dnia codziennego. (Lig)

ARMIA WYZWOLENIA MAS PRACUJĄCYCH

Przez całe wieki i tysiąclecia — prosił ludzkie bali się uzbrojonego człowieka, kondotiera, żołnierza. W społeczeństwie klasowym żołnierz zawsze był — i będzie — nosicielem przemocy narzędziem ucisku i ciemnienia narodu, sługą panującej mniejszości. Ci, którzy swoimi rekami tworzyli materialne bogactwo i dobro, bali się żołnierza, bali się uzbrojonego człowieka, ponieważ pomagał on klasom panującym przytłaczać ową pracę mas ludowych.

Po obaleniu w Rosji władzy obszarników i kapitalistów i objęciu władzy przez robotników i chłopów, po raz pierwszy powstała nowa armia — krew z krwi, kość z kości zwycięskiego ludu, Armia Radziecka! Jej żołnierz jest drogi wszystkim ciemnym i wyzyskiwanym na całej kuli ziemskiej.

Stalin dał klasyczną charakterystykę trzech właścicieli Armii Radzieckiej. Po pierwsze: jest to armia oswobodzonych robotników i chłopów, armia Rewolucji. Listopadowej, armia dyktatury proletariatu. Po drugie: jest to armia braterstwa narodów Związku Radzieckiego, armia wyzwolenia ciemnych i wyzyskiwanych narodów, armia obrony niezawisłości i wolności narodów ZSRR. Po trzecie: jest to armia, wychowana w duchu międzynarodowego proletariatu.

Przez 31 lat swego istnienia Armia Radziecka nie prowadziła ani jednej wojny niesprawiedliwej, ani jednej wojny zaborczej. Od pierwszych dni swego istnienia walczyła ona z siłami zbrojnymi krajów imperialistycznych, albo z najamnikami klas wyzyskujących. Armia Radziecka — to armia wyzwolenia ludzi pracy od ucisku i wyzysku, to armia pokojowej pracy, ostoja socjalizmu, ostoja bezpieczeństwa wszystkich narodów.

Charakter Armii Radzieckiej jako armii wyzwolenia ludzi pracujących, ze specjalną siłą przejawia się w latach ostatniej wojny.

Narad radziecki wiedział, że walka, jaką prowadzi z Niemcami, ma na celu nie tylko uwolnienie się od groźby jarzma hitlerowskiego, ale i ocalenie innych narodów przed tyranią faszystów.

„Coty świat na was patrzy — mówili Generalissim Stalin, zwracając się do żołnierzy Armii Radzieckiej, zebranych na Placu Czerwonym w Moskwie, 7 listopada 1941 r. — jak na się zdolną zniszczyć grabieżcze zastępy niemieckich zaborców. Na was patrzy ujarzmione ludy Europy, jako na tych, którzy ich wyzwolą. Przypada wam w udziale wielka misja wyzwolenia. Okazicie się godnymi tej misji!”

Pod polską banderą

Pozycje naszych statków w dniu 19 bm.

POZYCJE NASZYCH STATKÓW w dniu 19 bm.

LINIA PASAZERSKIE:

M/s „Rajski” z powodu mgły zatrzymał się na kotwicy w Drodze. Po poprawieniu się warunków nawigacyjnych kontynuować będzie podróż via Kopenhaga i Southampton do Nowego Jorku.

M/s „Sobieski” dnia 19 bm. miał zawinąć do Halifaxu, skąd następnie uda się do Nowego Jorku.

M/s „Jagiello” w drodze z Lizbony dnia 19 bm. miał zawinąć do Gibraltaru, skąd następnie wyruszy do Cannes i Genui.

LINIA POLUDNIOWO-AMERYKANSKA

M/s „Gen Walter” w Kalkucie. Następny port przeznaczenia: Madras.

M/s „Waryński” dnia 2 marca wyruszy z Rio de Janeiro do Montevideo i Santos.

M/s „Pulaski” w Antwerpii na stoczni.

M/s „Kościuszko” w Rio de Janeiro, dnia 26 bm. wyruszy do Santos i Buenos Aires.

M/s „Kiliński” dnia 17 bm. opuścił Antwerpię, kierując się do Gdyni, gdzie przybędzie dnia 21 bm.

M/s „Majurok” w drodze z Gdyni dnia 21 bm. zawinie do Antwerpii, skąd następnie via St. Vincent uda się do Rio de Janeiro.

LINIA LEWANTYŃSKA

M/s „Lechistan” w drodze z Morza Śródziemnego dnia 27 bm. zawinie do Soudzienneho (W. Bryt.).

M/s „Lewani” w drodze z Gdyni dnia 23 bm. zawinie do Tel-Avivu i Haifi.

M/s „Morska Wola” dnia 20 bm. opuścił Aleksandrię kierując się do Sousse.

M/s „Stalowa Wola” dnia 20 bm. wyruszy z Gdyni w drogę do Istambułu, Ismiru, Beirutu i Aleksandrii.

M/s „Olsztyn” w drodze z Gdyni dnia 21 bm. zawinie do Antwerpii, skąd następnie via St. Vincent uda się do Rio de Janeiro.

INNE LINIE REGULARNE

M/s „Lublin” w drodze z Gdyni dnia 21 bm. zawinie do Londynu.

Armia Radziecka, Marynarka Wojenna, kierowane i prowadzone przez Stalina z honorami wywazały się ze swej historycznej misji. Po oczyszczeniu ziemi ojczystej od zaborców i wojsk ich sprzymierzeńców, po rozgromieniu niemieckiej machiny wojennej, Armia Radziecka poszła naprzód poza granice swego kraju. Krwia swoich żołnierzy zdobyła wolność dla ujarzmionych narodów Europy i Dalekiego Wschodu, ocaliła cywilizację i kulturę ludzką.

Armia Radziecka przyniosła wolność narodom Polski, Jugosławii, Czechosłowacji, Węgier, Rumunii, Bułgarii, Albanii, Mandżurii, Norwegii, Danii i Korei. Zwycięstwo Armii Radzieckiej odegrało decydującą rolę w oswobodzeniu Francji, Włoch, Belgii, Holandii, Grecji i Luksemburga.

Wszystkie zwycięstwa demokracji ludowej w Środkowej i Południowej Wschodniej Europie jak również zwycięstwa demokracji ludowej na Dalekim Wschodzie, związane są z istnieniem Związku Radzieckiego, z wielkim zwycięstwem jego sił zbrojnych w drugiej wojnie światowej.

Po zakończeniu wojny ze szczytów wyzyskałości zaznaczyły się różnice między dążeniami Armii Radzieckiej, a celami armii państw kapitalistycznych. Oddziały wojsko-

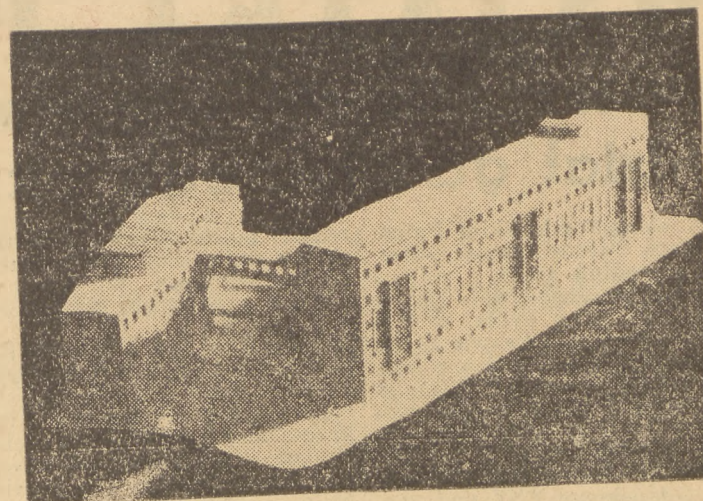
we Związku Radzieckiego opuściły terytoria Czechosłowacji, Jugosławii, Polski, Mandżurii, Norwegii, Danii, Korei, Iranu. Gdy tylko stało się to możliwe. Obecnie wojska radzieckie znajdują się poza granicami ZSRR tylko tam, gdzie zostało to przewidziane przez odpowiednie porozumienia międzynarodowe. Tymczasem wojska Stanów Zjednoczonych i Anglii znajdują się nadal na terytoriach krajów, do których nikt ich nie zapraszał i gdzie obecność ich posiada tylko jeden cel — uzależnić od siebie narody tych krajów, popierać reakcyjne elementy w tych państwach. Tym tłumaczy się pobyt wojsk USA w Chinach, tym tłumaczy się też obecność amerykańskich i angielskich

oddziałów wojskowych w Grecji.

31 lat istnieje już na świecie nowa armia — armia narodu radzieckiego, armia wyzwolenia mas pracujących. W ciągu tych lat, a zwłaszcza w latach drugiej wojny światowej, Armia Radziecka dała niezliczone przykłady bohaterstwa i walki o wolność wszystkich ciemnych i wyzyskiwanych narodów świata.

Oto dlaczego Armia Radziecka ma tak wielu przyjaciół na wszystkich kontynentach — od Szanghaju do Nowego Jorku, od Londynu do Kalkuty.

J. Uszerenko.

Projekt nowej siedziby Gdańskiego Urzędu Morskiego

PRACOWNICY PORTÓW UZYSKALI REALNĄ PODWYŻKĘ PŁAC dzięki nowej umowie zbiorowej

Na podstawie konkretnych zestawień, przeprowadzonych po gruntownej analizie listy płac robotników portowych w Gdyni, za trudnionych przez Robotnicze Przedsiębiorstwo Przeladunkowe „Portorob”, stwierdzono, że nowa umowa zbiorowa obowiązująca od dnia 15 stycznia br. przyniosła im poważną podwyżkę zarobków.

W drugiej połowie grudnia ub. roku 33,7% robotników gdyńskich

zarabiała tygodniowo od 2 — 3000 zł. W następnej grupie zarobkowej od 3 — 4.000 zł. było 23,6%. Następnie ok. 16% robotników zarabowało tygodniowo od 1 — 2.000 zł. Jako normę w ub. okresie obrotowym można przyjąć zarobek tygodniowy na zł. 3.190.

PRZECIĘTNE O 25% WIĘCEJ

NIZ POPRZEDNIO

Już w pierwszych tygodniach realizowania postanowień nowej umowy zbiorowej daje się zauważyć poważne przewarstwianie grup zarobkowych. Obecnie, sądząc po wynikach obliczeniowych drugiej połowy stycznia, przeciętna zarobkowa wzrosła do 4.770 zł. tygodniowo, tzn., że większość robotników skorzystała z podwyżki ponad 25%. Naogół stwierdzić można, że prawie każdy robotnik zarabia dzisiaj więcej o 6.000 zł. miesięcznie, niżeli w roku ubiegłym.

W grudniu ub. roku jeszcze 4% robotników zarabowało mniej, niż 1.000 zł. tygodniowo. Najniższa grupa uposażenia wykazuje dzisiaj zaledwie 1% ogółu pracowników. W grupie II, zarabiających tylko do 2.000 zł. tygodniowo, zamiast dawnych 16%, obecnie figuruje zaledwie 1,4%. Najliczniejsza poprzednia grupa zarabiających od 2 — 3 tys. zł., dzisiaj zmniejszyła się do 13,5%. Obecnie od 4 — 5 tys. zł. tygodniowo za-

rabia 28% robotników portu Gdyńskiego. Do 6.000 zł. zarabia 16% (poprzednio 7% robotników). Tak samo podwoił się udział robotników zarabiających ponad 6 — 7 tys. zł. Czterokrotnie wzrosła liczba grupy zarabiających od 7 — 8.000 zł. tygodniowo. Ponad 8.000 zł. poprzednio zarabowało zaledwie 0,63% robotników, obecnie natomiast 5,2%.

Zilustrujmy powyższe kilka przykładami.

Robotnik portowy Bolesław Głowkowski zarobił w drugiej połowie grudnia tygodniowo 2.639 zł. w drugiej połowie stycznia natomiast już 4.401 zł. Jako ojciec dwojga dzieci pobierał on początkowo 1.950 zł. zasiłku rodzinnego miesięcznie, a od października 3.100 zł., obecnie zaś otrzymuje 4.650 zł. miesięcznie.

Posiadacz karty portowej 361 Wiktor Szejkowski swój zarobek tygodniowy podwyższył z 2.990 zł. do 4.146 zł. Jego zasiłek rodzinny jako ojca trojga dzieci wzrósł z 2.950 zł. do 4.650 zł.

Zarejestrowany pod numerem 1497 Antoni Pyszny, zarabiał w grudniu 3.104 zł. tygodniowo, w styczniu 4.836 zł.; zasiłek rodzinny wynosi obecnie 5.450 zł. Augustyn Wierczyński nr. rejestru portowego 1513 podwyższył swoje zarobki o przeszło 130%, z 3.118 zł. do 7.252 zł. tygodniowo. Zasiłek rodzinny za 5-cio dzieci wzrósł z 4.950 zł. do 11.600 zł.

O prawie 90% podwyższył swój zarobek Alfons Gnaciński, miano wicel z 2.265 zł. na 4.212 zł.; pobierając ponadto tytułem zasiłku rodzinnego 4.250 zł.

Wiktor Nowotny zamieszkały na Grabówku posiadacz legitymacji portowej 2915 zarobił w drugiej połowie stycznia 5.538 zł. tygodniowo wobec 3.003 zł. w drugiej połowie grudnia ub. r. Jego zasiłek rodzinny wzrósł z 2.950 zł. na 6.500 zł.

Ojciec 8-ga dzieci Jan Klepew, posiadacz legitymacji portowej 1662 nie tylko korzysta z podwyżki 130 proc. z 7.950 zł. do 18.350 zł., ale ponadto swoje zarobki tygodniowe podniósł z 2.933 zł. do 4.595 złotych.

Wynagrodzenie robotników portowych z uwagi na przerzucenie z jednego punktu pracy na drugi i różnorodność taryfowania załadunków rozmaitych towarów ulega wahaniom. Listy płac wykazują nawet szczytowe wynagrodze-

nia, przekraczające 11.000 zł. tygodniowo. Są to jednak wypadki sporadyczne. Robotnicy ci, w zrozumieniu ciężkiej sytuacji w porcie w okresach posztormowych dobrowolnie zgłaszali się dla uniknięcia przystoju statków do prac, aby przyspieszyć wyładunek statków.

Zdarzały się również nieliczne wypadki, że niektórzy robotnicy niewiele skorzystali na podwyżce. Byli to jednak tacy, którzy z własnej winy lub z przyczyn od „Portoroba” niezależnych przepracowali mniejszą liczbę dni lub otrzymali tylko częściowe wynagrodzenie z powodu choroby.

MIESIĄC LUTY DA JESZCZE JASNIEJSZY OBRAZ ZAROBKÓW

Dotychczas w punktach naszych współzawodnictwa pracy na charakter doświadczenia. Wyniki przeładunkowe uzyskane przez poszczególne brygady odpowiadają praktycznym możliwościom i dotychczas nie zauważono większych różnic w przekraczaniu norm przeładunkowych. Naogół przekroczenia utrzymują się na przeciętnym poziomie ok. 120 proc., w niewielu wypadkach sięgające powyżej 130 proc.

Należy zaznaczyć, że w miesiącu styczniu przeszkody o charakterze siły wyższej nie pozwoliły na racjonalne wykorzystanie dobrodziejstwa nowej umowy zbiorowej, niemniej jednak stwierdzić należy, że efektywne podwyżki uzyskane przez robotników portowych w pełni odpowiadają zapowiedziom.

Wśród robotników portowych panuje powszechne przekonanie, że podwyżki z tytułu nowej umowy zbiorowej będzie można dopiero w pełni ocenić na podstawie wyników w miesiącu lutym, w którym praca odbywa się już w normalnych warunkach atmosferycznych i technicznych, a robotnicy przyzwyczajają się do nowych norm i tempa pracy w związku z wprowadzonym współzawodnictwem.

Robotnicy, stwierdzają zgodnie, że podwyższenie wynagrodzenia za wycekiwanie i wykonywanie prac zastępczych w zupełności odpowiada ich oczekiwaniom. Realna podwyżka plac robotników portowych, niewątpliwie przyczynia się poważnie do usprawnienia prac przeładunkowych.

Robotnicy domagają się usprawnienia remontów dźwigów Z narady wytwórczej »Portorobu«

Systematyczny wzrost przeładunków przy zmniejszającej się coraz bardziej sumie odszkodowań płaconych za przestój statków lub wagonów jest bezspornym osiągnięciem robotni-

ków portowych, którzy troszczą się o usprawnienie pracy portów. Troska ta wyraża się również podczas narad wytwórczych. Przed kilku dniami w gdańskim „Portorobie” odbyła się narada wytwórcza, w czasie której robotnicy zwrócili uwagę na wiele występujących w pracy Gdańskiego Urzędu Morskiego niedociągnięć, utrudniających im terminowe wykonywanie robót.

Podstawą pracy portowej są urządzenia przeładunkowe, których konserwacja i remonty przeprowadza GUM. Niestety wykonuje się to często zbyt opieszale, w nieodpowiednim czasie i w niewłaściwym miejscu. Wynikają stąd trudności, hamujące tempo pracy portowej. Stwierdzono np., że tempo przeprowadzanych obecnie w Basenie Górnym remontów dźwigów przedstawia poważną groźbę dla wykonania planu przeładunków portowych przewidzianych na sezon tegoroczny.

Nie lepiej przedstawia się sprawa na Nabrzeżu Wislanym, gdzie między kilka pracujących dźwigów GUM wstawił dodatkowo 2 przeprowadzając ich remont. Gdyby jeszcze umieszczono je gdzieś na końcu toru dźwigowego, pozostawiając czynnym dźwigom zdolność swobodnego poruszania się, nie stanowiłoby to przeszkody. Ustawienie remontowanych dźwigów wśród

jeanostek czynnych, natomiast stało się powodem częstych przerw w pracy. Z tego powodu np. „Białystok” i „Hedda-Dan” nie mogły być w terminie rozładowane. Poza tym remont tych dźwigów miał być ukończony już 15 grudnia, tymczasem w/g ceny robotników nie należy oczekiwać jego zakończenia wcześniej niż w kwietniu. Przejawia się tu opieszałość brygad remontowych, brak dozoru i małe zainteresowanie kierownictwa technicznego przebiegiem robót. W związku z tą sprawą w czasie narady wytwórczej rozpatrywano możliwość użycia 3-go dźwigu, w Porcie Kaszubskim, by można było równocześnie prowadzić rozładunek statków i wagonów, doprowadzenia do Basenu Kaszubskiego instalacji wodnej i wmontowania hydrantów dla zaopatrzenia pracujących w wodę do picia oraz oświetlenia drogi, prowadzącej do przystanku halownika, gdzie w obecnych warunkach grozi niebezpieczeństwo śmiertelnego wypadku.

Robotnicy stwierdzają, że o wszystkich swoich spostrzeżeniach sygnalizowali w Gdańskim Urzędzie Morskim. Wiele raportów pozostało dotychczas bez echa, a na niektóre przyszła odpowiedź... lecz dopiero po upływie pół roku.

ZALOGA „ANGLASU” przyjęła wezwanie fabryki gliwickiej

Do Rady Zakładowej Państwowej Fabryki Cukrów i Czekolady „Anglas” w Oliwie wpłynęło 24 czekolady, galanterii czekoladowej i cukierków wykonanych do 15 kwietnia br. Miesięczna produkcja fabryki wynosiła dotychczas średnio 24 to

przyjął wezwanie i plan produkcyjny, przewidziany na 4 miesiące br. w wysokości 125 ton czekolady, galanterii czekoladowej i cukierków wykonanych do 15 kwietnia br. Miesięczna produkcja fabryki wynosiła dotychczas średnio 24 to

Statki Żeglugi Państwowej będą pływały szybciej

Podróż do Elbląga skrócona o 3 godziny

Warsztaty Remontowe Żeglugi Państwowej w Gdańsku i Stocznia w Pieniewie kończą „wiosenną toaletę” jednostek pływających po rzekach i jeziorach woj. gdańskiego. Dokładne remonty, montaż wielu nowych urządzeń i silników motorów zapewnią na rok 1949 znacznie większą sprawność naszej żeglugi śródlądowej.

W nowym sezonie nawigacyjnym, który rozpocznie się już z dniem 10 marca będzie przede wszystkim uruchomiona linia komunikacyjna z Gdańsk — Nowy Dwór na Zilawach i linie Zalewu Świeżego. W terminie nieco późniejszym ruszą statki tzw. przyspieszone — „Lechia”, „Jordan”, „Ewa”, które mają połączyć Gdańsk z Elblągiem. Od 15 kwietnia uruchomiona zostanie linia Dzierżgów — Elbląg. Rozpoczęcie komunikacji na jeziorach Mazurskich poprzez Kanał Warmiński projektowane jest na dzień 15 maja. W pierwszej połowie kwietnia ru-

szą wszystkie statki pasażerskie i towarowe, które już w roku ub. kursowały między Gdańskiem i Warszawą. Wśród nich znajduje się 5 luksusowych jednostek dwu pokładowych, które mogą zaspokoić wszelkie wymagania pasażerów.

Na podkreślenie zasługuje uwieńczenie powrotem, wysiłki Żeglugi Państwowej, idące w kierunku skrócenia czasu podróży na wszystkich liniach komunikacyjnych. Dzięki wymontowaniu na kilku statkach nowych, znacznie silniejszych motorów, podróż do Elbląga będzie skrócona co najmniej o 3 godziny. Daje to możliwość stworzenia bezpośredniego połączenia Gdańska z miejscowością nadmorską, Krynica Morska. Dzięki nowym motorom zwiększona zostanie również „zestawność” kursowania statków na Zalewie Świeżym i jeziorach Mazurskich. (m)

MAJĄTKI PAŃSTWOWE

poważnym producentem żywności

Udział gdańskiego okręgu PNZ w akcji „H”

W okręgu gdańskim Państwowych Nieruchomości Ziemi-
skich według stanu z dnia 1
stycznia br. znajdowało się po-
nad 7.000 sztuk bydła, w tym
około 3.500 krów. Prawie 12 tys.
sztuk wynosiła ilość posiadane-
j trzody chlewnej. W ciągu
ostatnich 2 miesięcy ub. roku
Okręg zakupił 5.500 świń, a z
Centrali Mieskiej otrzymał po-
nad 3.000. Rok ubiegły minął
dla Gdańskiego PNZ pod zna-
kiem zwiększenia ilości żywe-
go inwentarza. Za kwotę 18
mil. zł. zakupiono ponad 270
krów. W roku bież. przy istnie-
jącej nadal tendencji dale-
szego wzrostu inwentarza ży-
wego, tutejszy Okręg zakupi
jeszcze 790 krów za kwotę 60
mil. zł. Z importu PNZ otrzy-
mają ponad 500 koni.

Zgodnie z planem Minister-
stwa Rolnictwa i R.R. okręgo-
wi Gdańskiemu PNZ w r.b. do-
starczonych zostanie 11.000
sztuk tuczników. Największą
ilość, bo ponad 6.000 otrzyma-
ją PNZ-ty w miesiącu lipcu i
sierpniu.

TRUDNOŚCI W GOSPODAR- CE HODOWLANEJ

Największą trudnością w ro-
woju hodowli świń w majat-
kach państwowych stanowi
brak odpowiednich budynków.
Większość chlewni, to budyn-
ki murowane i betonowane, a
wtedy niewłaściwe dla hodowli
trzody chlewnej. Przebywanie
nierogaczyny w takich pomiesz-
czeniach wpływa ujemnie na
jej zdrowotność.

Poza tym w zespołach mająt-
ków chlewni, są jako do-
datkowa trudność brak wy-
szkolenego personelu, znające-
go najnowsze metody żywienia
i pielęgnacji trzody chlewnej.

Dzięki współpracy czynni-
ków gospodarczych i wglądu

partii politycznych znajduje
się na najlepszej drodze spra-
wa zaopatrzenia w paszę, a
zwłaszcza w otręby pszenne i
suche wytloki.

ZWIEKSZY SIĘ POGŁOWIE ŚWIŃ I BYDŁA ROGATEGO

Swoją plan hodowlany na
rok bieżący przystosował O-
kręg Gdański PNZ do zwięk-
szonego zapotrzebowania mies-
no-tłuszczowego. W zakresie
hodowli świń plan przewiduje
zwiększenie ilości maciej z
605 do 2.000 sztuk, a chlewni
zarodkowych — z 9 do 15.

W celu zwiększenia pogo-
wia bydłego chowane są
wszystkie urodzone zdrowe ja-
łówki. Z pośród urodzonych
buhajów zachowuje się w 18
oborach hodowlanych jedynie
sztuki po rodzicach, przedsta-
wiających wysokie cechy ho-
dowlane. Projektowane jest
zwiększenie ilości obór hodo-
wanych z 18 do 25. Obecnie
czynne są 3 wychowalnie bu-
hajów, lecz w najbliższym
czasie uruchomiona zostanie
czwarta.

W stadium organizacji jest
9 obór wydolowych, z których
udół przeznaczony będzie dla
mieszkańców miast portowych
Gdyni i Gdańska.

Jeśli chodzi o hodowlę koni,
to w punktach kopulacyjnych
Okręgu Gdańskiego PNZ znaj-
duje się ogółem 60 ogierów, w

tym 29 sztuk z Państwowej
Stadniny Ogierów. Wszystkie
zdadne do hodowli kłace będą
w bieżącym sezonie pokryte.

W Okręgu czynnych jest 5
zrebiciarni, a dwie dalsze zo-
staną otwarte w najbliższym
czasie.

HODOWLA OWIEC

Nie doceniana była dotych-
czas naogół sprawa hodowli
owiec. W okręgu Gdańskim
PNZ znajduje się zaledwie 3
owczarnie, w tym dwie mery-
nosów i jedna owiec krajow-
ych. W projekcie jest zor-
ganizowanie jeszcze dalszych,
a mianowicie 2 owczarni z
przychówką własną, jednej
z importu i 1 skopiarni.

Celem podniesienia jakości
standaryzowanych pasz, które
umożliwiają racjonalne wyży-
wienie bydła, Zarząd Okręgo-
wy PNZ przewiduje utworze-
nie specjalnej mieszalni pasz.
Dla przeszkolenia i zaznajom-

ienia zarządców z zasadami
racjonalnego wyżywienia, jako
podstawy dobrej hodowli i jej
dalszego rozwoju, Okręg prze-
prowadził kilkanaście kursów
uczestnicy tych kursów zazna-
jomili się z najnowszymi me-
todami żywienia, ze szczegó-
lnym uwzględnieniem zdoby-
czy Związku Radzieckiego w
tej dziedzinie, oraz z założe-
niami i zasadami obecnej poli-
tyki hodowlanej. (hace)

STARANIA GDAŃSKA

o zwiększenie budżetu inwestycyjnego na r.b.

Posiedzenie Miejskiej Rady Narodowej

Drugie posiedzenie Miejskiej Ra-
dy Narodowej w Gdańsku w roku
bieżącym zostało poświęcone o-

mówieniu zredukowanego budżetu
miasta.

Opracowany w r. ub. przez M
R N budżet wynosił po stronie
wydatków i dochodów 1.126.849.170
złotych.

Obecnie, po skorygowaniu pla-
nów preliminarza budżetowego, w
myśl wytycznych kancelarii Ra-
dy Państwa, po redukcji persone-
lu, wyłączeniu z budżetu admini-
stracyjnego wszystkich sum prze-
widzianych na inwestycje oraz po
uwzględnieniu nowej siatki plac,
budżet Gdańska ma się zamknąć
po stronie wydatków i dochodów
sumą 754.886.900 zł. Dotacja Sa-
morządowego Funduszu Wyrówna-
wczego ma wynieść 360 milionów
złotych.

W wyniku obniżki ogólnej sumy
zostały zmniejszone budżety wszy-
stkich instytucji miejskich.

Po szczegółowym omówieniu
wszystkich pozycji nowego bud-
żetu MRN Gdańska uchwaliła wy-
stąpić do władz centralnych z pro-
śbą o zwiększenie dotacji dla
Gdańska; szczególnie na oświatę,
zdrowie, budowę mostów i dróg
oraz melioracje.

Dość uwagi w dyskusji poło-
żono na konieczności budowy ośrodka
zdrowia w Nowym Porcie oraz
szkół w najbardziej zaniedbanych
dzielnicach miasta, a szczególnie
na Pohulance i w Górkach Zachod-
nych.

3.200 koszy do śmieci zapewnia czystość miasta

Gdańsk w bieżącym miesia-
cu zostanie zaopatrzony w 1.000

Odczyt o wyprawie morskiej powstańców w r. 1863

W dniu 21 bm., o godz. 19, w
lokalu Tow. Przyjaźni Polsko Ra-
dziekiej, we Wrzeszczu ul. Ro-
kossowskiego 22, zostanie wygło-
szony odczyt pt.: „Wielcy ludzie
rewolucji na tle morskiej wypra-
wy powstańców 1863 r.”. Prele-
gentem jest Janusz Stępowski.

Zguby do odebrania w Zarządzie Miejskim

Zarząd Miejski w Gdańsku,
Wydział Administracyjny, pro-
si zainteresowanych o odebra-
nie następujących przedmiotów,
zagubionych na terenie
Dworca Głównego w Gdańsku:
teczka skórzana z czterema ze-
szytami szkolnymi, rękawiczki
skórkowe, czapka studencka,
plany, okulary, portmonetka
oraz bańka na mleko.

Oprócz tego Zarząd Miejski
wzywa zainteresowanych do
odbioru dokumentów zagubio-
nych w Poznaniu, na nazwi-
ska: Lachowicz Stefania, Smo-
lak Anna i Czuby Bazyli,
oraz kozy maści czarno-białej,
znalezionej w listopadzie 1948
roku w okolicach Gdańska Dol-
nego.

Dyżury aptek

od dnia 19. do 25 lutego br.
Gdynia — Apteka dr. Jurkowskiego,
Skwer Kościuszki 22 i Apteka Ba-
tycka, ul. Śląska 42.
Sopot — Apteka Nowa, ul. Stalina 791.
Wrzeszcz — Apteka pod Oriem, ul.
Grunwaldzka 86.
Gdańsk — Apteka pod Słońcem, ul.
Garniecka 6.

nowych koszy do śmieci. Dal-
szych 2.200 sztuk zostanie za-
instalowanych w podwórkach
poszczególnych posesji na po-
czątku przyszłego miesiąca.

Pierwsza partia koszy do
śmieci zostanie dostarczona do
domów w centrum miasta oraz
do osiedla domków fińskich
we Wrzeszczu. Zainstalowanie
nowych koszy, wyprodukowa-
nych według najnowszych wy-
magań sanitarnych, pozwoli
na bezpylne wywożenie śmieci
przez samochody ZOM. (d)

poprzedniego posiedzenia, wybór i
bowanie nowych radnych, wybór
członka Prezydium GWRN wy-
bory uzupełniające członków kole-
gium Wydziału Wojewódzkiego, spra-
wowanie Przewodniczącego GWRN
z Konferencji w Radzie Państwa,
sprawozdanie Prezydium GWRN z
działalności za rok 1948 i plany pra-
cy na rok 1949, sprawozdanie Komisji
Kontroli Społecznej GWRN, spra-
wowanie uzupełniające inspektorów
przy Prezydium GWRN, uchwa-
lenie wysokości zręcznościowych diet
dla przewodniczącego i zastępcy prze-
wodniczącego GWRN, ustalenie ogó-
lnej ilości dodatków funkcyjnych
i służbowych dla pracowników Woje-
wódzkiego Związku Samorządowego,
wolne wnioski.

Wydawanie bonów tłuszczowych w Gdyni

Zarząd Miejski, Oddział Prze-
mysłu i Handlu, m. Gdyni, poda-
je do ogólnej wiadomości, że bon-
ty tłuszczowe na miesiąc marzec br.
wydane będą w terminie głów-
nym od 21 do 25 lutego br. wła-
cznie.

Aptekom i szpitalom

do wiadomości

Z powodu przejęcia działu farmaceutycznego
Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego
Ekspozytura w Gdańsku, Wrzeszcz, Matejki 4
przez

Centralę Handlową Farmaceutyczno-Sanitarną
„Centrosan”

Gdańsk—Wrzeszcz, ul. Aldony 2A, tel. 4-15-00

i przeniesienia magazynów towarowych na Aldony 2a

sprzedaż będzie nieczynna od dnia 27 II. do dnia 8. III. br.

O ewentualnej zmianie terminu nastąpi dodatkowe ogłoszenie.

569 k

Radioodbiornik

który przyniósł 125.000 zł nagrody

Z wizytą u robotnika rolnego — milionowego radioabonenta

cel naszej podróży. Wieść, którą
przyniósł rano listonosz, rozeszła
się w okamgnieniu po całej wsi.
W nadesłanym do robotnika ro-
lnego Kazimierza Szymańskiego
telegramie Dyrekcja Naczelna
Polskiego Radia w Warszawie
gratuluje milionowemu abonentowi
i zawiadamia jednocześnie o
przyjeździe przedstawiciela Dy-
rekcji Okręgu, z którym Szymański
ski uda się do Warszawy, celem
podjęcia przyznanej mu nagrody.
Nie bliźszego telegramu nie po-
dawał, ale te krótkie słowa wystar-
czyły, by postawić na nogi całą
wiesć.

W malej izbie oczekiwał nas
szczęśliwy abonent wraz z żoną
i dziećmi. W izbie porządek, dzie-
ci schludnie ubrane. Mała izba za-
pełniła się szybko! Przybyli sekre-
tarze PZPR z Pelplina i z Rajko-
wych, kierownik i pracownik ra-
diofonii, przyszedł wreszcie mon-
ter, który wzruszonym głosem o-
powiada, że to on zakładał milio-
nowy głośnik.

uczynić, bo nie miałem pienie-
dzy, by zaprowadzić hodowlę”.

„Miało i wieś muszę sobie po-
magać — My dla robotników —
kartofle, zboże, mięso, robotnicy
nam maszyny rolnicze, ubrania
i t. d.”

SENTYMENT DLA WSI RODZINNEJ

Tow. Szymański urodził się w
Rajkowie. Tu przyszedł na świat
jego ojciec, dziad, i pradziad, tu
żyła również rodzina jego żony.
Mimo, że gdzie indziej mogłoby
dość ziemi, a tu pracuje, jako ro-
botnik rolny, nie chce opuścić
wsi. Podczas okupacji byli z żo-
ną przesiedlowani przez Niemców.

Twierdzi, że Szymańskiego roz-
jaśnia się w uśmiechu, gdy słyszy
o wyjeździe do Warszawy, gdzie
podejmie nagrodę. Stolicy nie wi-
dział już 18 lat.

Z głośnika płyną dźwięki melo-
dii. Cała rodzina spogląda z uś-
miechem w tym kierunku. W o-
czach dzieci można wyczytać wiel-
kie powołanie dla głośnika. Młode
są wszystkie zrozumiałe, ale w
każdym razie coś niezwykłego
musiało się stać, jeśli tylu obcych
ludzi zebrano naraz w izbie, a o-
jciec nie pracuje, a nawet włożył
odświętne ubranie. Żona tow. Szy-

mańskiego jest wzruszona i z tru-
dem udaje się jej to ukryć. Ste-
raną od pracy ręką ociera oczy.

PO NAGRODĘ — DO WAR- SZAWY

Przed domem zebrali się w mie-
dzy czasie dorośli i dzieci. Wszy-
scy chcą pożegnać szczęśliwca. Kto-
ry z Gdańska jedzie, aż do War-
szawy, po tyle pieniędzy.

Po drodze do Gdańska tow. Szy-
mański opowiada o dzieciach, o
żonie. Z każdego słowa przebiega
miłość do rodziny, chęć podnie-
sienia jej dobrobytu. Za dumą mło-
dzień również o licznych kole PZPR,
które jest jednym z największych
w województwie, o świetlicy, wy-
budowanej wspólnym wysiłkiem.
Najwięcej interesuje go w chwili
obecnej akcja „H”. Opowiada o
minionym niedawno procesie sa-
botażystów, którzy namawiali
chłopów do bicia warchlaków, roz-
puszczając fałszywe pogłoski. „Te
raz chłopcy przekonali się, kto
miał słuszość”.

Zmierzka już, gdy zbliżamy się
do Gdańska. Mgła opadła niżej
na chaty wiejskie i małe domy.
Ukazuje się światła miasta. Po-
zostaje kilka godzin do odjazdu
pociągu do Warszawy. Szybko u-
płyne ona milionowemu abonen-
towi Polskiego Radia.

Szkodliwy układ

Oczekując w godzinach rannych
lub po zakończeniu pracy na przy-
stankach na autobusy, robotnicy
i pracownicy bezskutecznie oczekują
na wielkie nowoczesne „fiaty”, które
mogą pomieścić ok. 100 pasa-
żerów.

Gdański oddział PKS otrzymał
w końcu ub. r. 8 nowoczesnych wo-
zów z przyczepami. Ponieważ jed-
nak na trasie Gdańsk—Gdynia, jak
w żadnym innym mieście, istnieje
dwa przedsiębiorstwa komunikacji
na: MZKGG i PKS, konkurujące ze
sobą, został między nimi zawarty
układ, na podstawie którego PKS
uruchomiło na trasie Gdańsk—Gdy-
nia tylko 4 wozy z przyczepami.
Pozostałe kursują po wyboistych
drogach do Kartuz, Kościerzyny, Ry-
backiego Kąta i innych miejscowości.
Próby uruchomienia dalszych
„fiatów” na trasie Gdańsk—Gdy-
nia nie daly rezultatu, na skutek
nie dojdą do porozumienia między
wspomnianymi dwoma instytu-
cjami.

W trasie o dochodowość przed-
siębiorstwa zapomniano całkowicie
o potrzebach żywych ludzi —
tysiący robotników i pracowników
miast portowych

PAŃSTWOWE Zakłady
Przemysłu Dzielnicowego
Nr 10 we Wrzeszczu, za-
trudnia natychmiast refe-
renta inwestycyjnego. Zgło-
szenia na piśmie lub osobi-
ście przyjmują Wydział Per-
sonalny ul. Grunwaldzka
224, w godz. 8—10. 539

Lutowy dzień, w którym wybra-
liśmy się do Rajków — jak mó-
wią mieszkańcy tej wsi — przy-
pominał wczesną wiosnę. Wzdłuż
drogi, zieleniła się ożmiana. Lek-
ka mgła zwiisała nad polami, na
które chłopcy wyszli już z plugami,
by przygotować ziemię pod wio-
senny zasiew.

Wsie, przez które przejeżdża-
my, już dawno temu radiofoni-
zowano. — Informuje inspektor
Dyrekcji Okręgu Polskiego Radia
tow. Dończyk, który od lipca 45
r. organizował rejonowe oddziały
Polskiego Radia w Elblągu, Słup-
sku i Starogardzie.

W MAŁEJ WIOSCE — MILIONOWY RADIOABONENT

Wśród 61.524 abonentów Pol-
skiego Radia w okręgu gdańskim
figuruje od niedawna tow. Kazi-
mierz Szymański, ze wsi Rajko-
wy, która jest celem naszej podró-
ży. Tow. Szymański, który 20 sty-
cznia br. otrzymał głośnik, zare-
jestrowany został w Warszawie,
jako milionowy abonent Polskiego
Radia. Nic więc dziwnego, że jest
obiektem zainteresowania całej
okolicy.

Gdy dojechalismy do Pelplina,
oddalonego o 4 km. od Rajko-
wych, w radiowej zebrał już
był poza Kierownikiem tow.
Gwizdałskim przedstawiciele

PZPR i miejscowego społeczeń-
stwa.

Powstanie radiowej w Pelpli-
nie — to dzieje pionierskiej pra-
cy tow. Gwizdałskiego, który we-
spół ze swym bratem już we wrze-
śniu 1945 r. wyreperował stary po-
niemiecki aparat, skompletował
urządzenia. Początkowo radiofo-
nizowano samo miasteczko, bo
nie było jeszcze aparatów umo-
żliwiających budowę urządzeń zblo-
rowych. Kiedy otrzymano je w
styczniu 1946 r., dołączymy —
jak powiada tow. Dończyk —
począł objazd wsi wozami propa-
gandowymi. Jeden z takich wo-
zów zajeżdżał wtedy również do
Rajkowych. Chłopi patrzyli po-
czątkowo dość sceptycznie na gło-
śniki. „Radio po drutach” — mó-
wił z przekąsem. Ale szybko na-
brali przekonania.

Obecnie Pelplin szczył się nie-
przeciętnymi rezultatami w dzie-
linie radiofonizacji. Ten mały,
ze względu na liczbę mieszkań-
ców, radiowej posiada 601 gło-
śników w mieście, ok. 600 — w 27
radiofonizowanych wsiach, nie li-
cząc szkół i ośrodków rolniczych,
oraz około 300 głośników w radio
wężle pomocniczym w Gniewie.

NAGRODA, O JAKIEJ NAWET NIE SNIL

O 4 km. dalej — Rajkowy —

GŁOS KOBIEĆ

8-GO MARCA

Międzynarodowy Dzień Kobiet

8-go marca 1909 r. kobiety amerykańskie, walcząc o prawo głosu zorganizowały wielką manifestację, na której po raz pierwszy otwarcie wysunęto sprawę równouprawnienia kobiet z mężczyzną.

Na międzynarodowej konferencji kobiet w Kopenhadze w 1910 r. postanowiono, że dzień 8 marca będzie uroczystości obchodzony, jako dzień walki o równouprawnienie, o prawo głosu, o uzyskanie przez kobiety pełni praw człowieka i obywatela.

Od 1910 r. wiele zmieniło się w życiu kobiet. Dzień 8 marca jest dla kobiet krajów Demokracji świętem triumfu słusznej i sprawiedliwej sprawy, a w krajach wyzysku i ucisku społecznego jest nadal dniem wytrwałej, nieustępliwej walki o prawa kobiece.

W latach wojny i okupacji dzień 8 marca był poświęcony walce o wolność narodów, uciskanych przez faszyzm.

Po wyzwoleniu kobiety stanęły do pracy pokojowej. Niestęty, dobrodziejstwo to nie objęło kobiet wszystkich krajów, nie objęło kobiet Grecji, Hiszpanii, Chin, Indonezji.

Kobiety całego świata domagały się powszechnego pokoju. W krajach pokojowej pracy utworzyły się przed kobietami szerokie możliwości. Kobiety w Polsce mają szczególnie poważne zadania do wykonania.

Kobiety-Polki przystąpiły do współzawodnictwa pracy we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego. W okresie czy-

nu przedkongresowego wykazały wysokie zrozumienie potrzeb Ojczyzny.

Dla uczczenia czynem swego święta kobiety Wybrzeża zobowiązały się wykonać określone zadania.

Np. do dnia 8. marca na wszystkich zakładach pracy kobiety postanowiły zwiększyć normy produkcyjne, zastosować jak najdalej idące oszczędności, do działalności w Lidze Kobiet zmobilizować żony pracowników i towarzyszy, brać czynny udział w pracy komitetów sklepowych, kołach gospodyń, uświadamiać wszystkich o znaczeniu akcji „H”.

Przeorganizowanie Komitetów Rodzicielskich, aby dbały one o rzeczywiste potrzeby naszych dzieci w szkołach, aby znikła z nich atmosfera „paniusiowatych dyskusji” — to także zadanie, które na dzień 8 marca postanowiono zrealizować w dużym stopniu.

Wprawdzie nie ma jeszcze z terenu dokładnych meldunków o zobowiązaniach, które ostatnio podjęły kobiety, jednak akcja ta jest powszechna i tak jak pracownice Fabryki Obuwia Nr 1 w Starogardzie postanowiły zwiększyć produkcję trzewików z 625 do 750 par dziennie — tak samo wszystkie kobiety woj. gdańskiego zmobilizują swoje siły, aby na dzień 8 marca wykazać się największymi osiągnięciami na swoich odcinkach działalności.

Zadania są wielkie i aby je wykonać muszą wszystkie ko-

biety stanąć do pracy zorganizowanej, przemysłowej i prowadzonej według określonego planu.

Pracę taką podjęła Liga Kobiet.

Kobiety — Polki miast i wsi powinny masowo zgłaszać się do organizacji Ligi Kobiet, bo tylko przez zwartość i jedność mogą wykorzystać w pełni przysługujące im prawa i wypełnić nałożone na nie obowiązki.

W dniu 8 marca należy uświadomić sobie podstawowe

zadania Ligi Kobiet, które dają się ująć najogólniej następująco:

- 1) wciągnąć szerokie masy kobiece do życia społecznego, do twórczej pracy nad odbudową kraju;
- 2) pomóc kobiecie w wypełnieniu trudnych obowiązków matki, gospodyni domu, pracownicy w zawodzie i pracownicy społecznej.

Wypełnienie tych zadań leży w interesie nie tylko samych kobiet, lecz i całego społeczeństwa.

Nasza uśmiechy i troski

Poznajemy kobietę wiejską

We Wrześcu, koło Wielkiej Wsi odbywa się zabawa. Koło Go spodni przeznaczono dochód na apteczkę P.C.K., której brak widać odczuwa dotkliwie.

Nastroj jest pogodny i wesoły. Prawdziwy wypoczynek po całodziennej pracy.

Zgromadzeni w świetlicy gorąco oklaskują tańce ludowe polskie i rosyjskie oraz występy chóru uczennic Liceum dla Przedszkolaków w Lęborku.

Właśnie rozpoczynają się tańce. Orkiestra gra, młodzież wywija radośnie, starsze gospodynie zebrane w niewielkie gromadki, gawędzą

swobodnie o swoich sprawach.

— A no, widzicie, skończyła się nasza bida — wywodzi z zapałem w jednej z grupki szczupłą, ruchliwą kobietą. — Tera bogacie nie nie mogę, bo tera pracuję tylko liczy, a nie pieniążki w kieszeni!.

Dalej pod oknem narzeka młoda kobieta. Ciężko samej na gospodarce, „bo to trzeba i chałupę uprzątnąć i inwentarz opatrzyć i dzieciaków dopilnować”.

— „To czegoście swojego chłopca puścili?” — pyta sąsiadka.

— „A jakże, — odpowiada z dumą. — Kiedy nareszcie chłop może się uczyć i posiedzi na kursa technika budowlanego, ja go będę w chałupie trzymała? Narzekam, bo przyjemnie się przed swoimi wyżalić, ale przecie dam radę!”.

Tak, poznajemy dziś nową kobietę wiejską. I nie tylko we Wrześcu, nową kobietę odnajdujemy również w innych wioskach. Już nie zgarbioną niewolnicę ciężkiej pracy, ale kobietę uświadomioną i wyrobioną społecznie, jasno patrzącą w przyszłość swoją i swojej rodziny. (Iks).

Likwidacja bezrobocia

— zwiększenie opieki nad matką i dzieckiem

Nowe zadania Ligi Kobiet w miastach portowych

Największa działalność rozwinięto w walce z bezrobociem wśród kobiet. Została szeroko rozwinięta akcja szkolenia zawodowego. W roku 1948 przeszkolono w Gdańsku przeszło 300 kobiet do samodzielnej pracy w krawiectwie i czapkarnictwie oraz w księgowości i stenografii. Słuchaczki, po ukończeniu kursów, otrzymały natychmiast pracę w zakładach przemysłowych lub spółdzielniach pracy.

Organizacja miejska Ligi Kobiet uczestniczyła również w walce ze spekulacją i panikarstwem. Członkinie Ligi brały udział w kontrolowaniu sklepów i przedsiębiorstw. Otażano opieką matki wielodzietne, dziecięce, żłobki i przedszkola, poza tym rozdzielono wśród najbardziej potrzebujących 750 kompletów ubrań.

Oprócz pozytywnych wyników zanotowano wr. ub. niedociągnięcia. Mimo uchwał Ogólnokrajowego Zjazdu Ligi Kobiet, który odbył się w Warszawie, praca społeczno-polityczna nie została należycie rozwinięta. Polegała ona wyłącznie na dorywczej organizacji różnych uroczystości, związanych z wydarzeniami politycznymi.

Aby zlikwidować zauważone błędy, postanowiono w roku bieżącym wzmocnić planową akcję polityczno-wychowawczą. Poza działalnością społeczno-polityczną Liga Kobiet przystępuje do rozwiązania wielu zagadnień, mających znaczenie dla ogółu pracujących. Do planu bieżących prac włączono m. in. organizację tanich stołówek na terenie miast.

W celu wciągnięcia szerokiego mas kobiet do życia zbiorowego, Liga zaplanowała urządzenie świetlic przy kołach terenowych i zakładach pracy.

Trzecim zagadnieniem, na które zostanie zwrócona szczególna uwaga, jest opieka nad dzieckiem. Liga Kobiet rozszerzy swe zainteresowanie działalnością domów dziecka, przedszkoli

li i żłobków. Poza tym rozszerzona będzie większa opieka nad ociemniałymi i nad biedną ludnością w okresie zimowym. Liga weźmie również czynny udział w organizacji Izby Dworcowej w Gdańsku.

Wciągnięcie do aktywnej pracy w zarządkach kół przodków, aktywistek związkowych i partyjnych umożliwi realizację tych zadań.

WIĘCEJ TROSKI o wychowanie dziecka chłopskiego

Dziecko na wsi jest przez nieświadomych rodziców traktowane nieraz bardzo źle. Widzi się często dzieci brudne, zaniebane, puszczone samopas.

Ten stan rzeczy musi, jak najszybciej ulec zmianie. Trzeba, aby wszystkie organizacje kobiece współpracowały czynnie z ChTPD, które otacza opieką dziecko chłopskie.

ChTPD prowadzi na terenie naszego województwa pracę wychowawczą — opiekuńczą od roku 1946.

Specjalna troską ChTPD otacza sieroty, dzieci upośledzone i trudne do prowadzenia. Pracę opiekuńczą ChTPD obejmuje dzieci do lat 16. Do trzeciego roku życia dziecka opieką nad matką i dzieckiem; od 3 — 7 lat rola przypada dziecięcom i przedszkolom; od 7—14 nacisk kładzie się na współpracę ze szkołą i świetlicą, a od 14 — 16 lat młodzież kierowana jest pod opiekę TBS.

Troska o dziecko chłopaka biednego i średniornego musi

skupić około prac ChTPD nie tylko chłopów, ale przede wszystkim nauczycielstwo, organizacje polityczne i społeczne, aby wzrastające nowe pokolenie było wychowane zgodnie z założeniami budowy fundamentów Polski Socjalistycznej. Z. Marynowska

Piszemy listy

Dlaczego PNZ nie dbają o przedszkola?

Ważne zagadnienie porusza członkini Pow. Rady Kobiecej z Wejherowa:

Wśród zakładów pracy, które pomyślały o losie dziecka i odciążeniu matki pracującej, brak Państwowych Nieruchomości Ziemijskich.

Długożas na terenie powiatu morskiego przy żadnym majątku ziemskim nie powstało przedszkole. Nie było też wypadku, aby majątek państwowy przyszedł z

pomocą finansową organizującemu się przedszkolu, z którego mogłyby korzystać wszystkie dzieci wiejskie, zarówno robotników rolnych, jak i chłopów małych i średniorolnych.

I. I. Red. Sprawa przedszkoli wiejskich jest jednym z palących zagadnień wsi. Sądymy, że Państwowe Nieruchomości Ziemijskie zrewidują swój stosunek do tej sprawy.

Praca Rady Kobiecej przy DOKP Gdańsk

Rada Kobiecej przy DOKP Gdańsk wybrana w maju 1948 roku, od razu przystąpiła aktywnie do pracy. Nawiązano ścisłą łączność z poszczególnymi Wydziałami. Należy stwier-

W Wiek Morskim i Kolibkach powstały Koła Ligi Kobiet

W Wiek Morskim powstała nowa placówka L. K. Fakt ten miejscowe kobiety powitały z dużym uznaniem.

Nowo założone Koło w Kolibkach, majątku rolnym Mar. Wojennej, gromadzi pracownice rolne, garnące się z zapałem do pracy społecznej.

dzie, że specjalna opieka są otoczone kobiety — matki oraz ich dzieci. Szczególnie opiekę tę odezwały dzieci pracowników dystryktowych, przedszkola oraz Domu Dziecka w Oruni, które w akcji noworocznej zostały uroczysto obdarowane przez przedstawicielki Rady Kobiecej.

Warto również podkreślić, że kobiety biorą czynny udział w pracach kulturalno-oświatowych grając w kołku teatralnym, prowadząc bibliotekę Z.Z.K., organizując pogadanki i odczyty. Opieką otacza się pracownice fizyczne, których bolączki i potrzeby są w pierwszym rzędzie przez Radę Kobiecą rozpatrywane.

Pierwsza własna krowa fernala Nogi

powagą przymierzając „na oko” obryzmie „buciarzy”. — W sam raz dla mnie, i anuce się zmieszają, przynajmniej będzie ciepło...

Robotników cieszyło może nie tak bardzo sama nagroda — której war-

tość nie zawsze była współmierna z ogromem włożonej pracy, cieszyło ich uznanie za trud, świadomość, że o nich pamiętają, że troszczą się o dobro wsi.

Ranki były napewno już chłodne

— Niech wam dobrze służy — mówi wojewoda Zralek do ob. Nogi, przekazując mu w nagrodę za pracę — ładną „holenderską” krowę

kiedy szli wykopywać buraki, a latem w czasie żniw koszące przylegały do spólnego ciała. Ale ci wszyscy, którzy dziś zebrali się w Gdańsku i ci inni, nienagrodzeni, nie żałali się trudności, lecz codziennie w zimowym zmierzchu, czy w gorące południe, sumiennie spełniali swe obowiązki — poprostu pracowali dla dobra własnego kraju.

UPRAGNIONA KROWA

Krowa jednak uparła się i ob. Noga musiał ją mocno trzymać zaniem odprowadził do samochodu. Potem rozmawialiśmy już spokojnie chociaż chłop co chwila spoglądał na swoją „ryczącą nagrodę”.

— Dzieci to się w domu uradujom. Ona tera je cieleń, ale potem to do 20 litrów mleka. Dobrze... Holenderka...

Ob. Noga jest fernalem, ma 9 dzieci — najmłodsze dopiero liczy rok, a najstarszy syn ma 19 lat. Trzaja już pracuje z ojcem w tym samym majątku. Noga całe życie wynajmował się do roboty. Teraz ma już stałe zajęcie. Kierownictwo majątku ceną go. Mówią o nim: to dobry pracownik.

— Bo ja se tak tłumaczę, jak robić to robić, sumiennie, uczciwie, a nie wylegiwać się. Inni to mi mówili: — głupsi, albo to na swoim! A ja wim, że na swoim, bo to wszystko nasze, polskie, a robić musi każdy człowiek.

Ob. Noga ma złe mieszkanie, tak jak inni robotnicy tego majątku zajmują z całą swoją liczną rodziną tylko jedną izbę w czworakach. Wkrótce jednak to się zmieni — zapewnił mnie administrator majątku.

Ale teraz dzieci będą miały pod dostatkiem świeżego, pianistego mleka.

ka, od pierwszej własnej krowy ob. Nogi.

WZOROWE GOSPODARSTWO

— W gospodarzeniu najważniejsze jest staranie o ziemię, o inwentarz, o chlewy i obory. Ja przyjechałem w 45 roku z Podkarpacia i od razu osiadłem na 10 hektarach w Tarcynie. Mam ośmioro dzieci — mówi ob. Lawer.

— Początkowo nie miałem szczęścia. Padły mi dwie krowy i koń. To trzeba było chodzić z dziećmi na odrobek, aby zarobić na wypozyczenie cudzej maszyny. Teraz już będzie inaczej. Taka nagroda to dla mnie skarb. Koń młody, szwedzki, dużo z nim będzie można zrobić.

Wiem, że ob. Lawer, średniorolny chłop ośmiół całą posiadłość ziemną. W 1948 roku odstawił 200 proc. zaktualizowanej ilości buraków, wyróżnił się w utrzymywaniu inwentarza, w higienie budynków gospodarczych itp. że dobrze przechowuje i zabezpiecza pasze, pielęgnuje sad i ogród warzywny, że żona jego i córki potrafią znaleźć czas na aktywną pracę społeczną w Kołach Gospodyń, Zw. Samopomocy Chłopskiej.

Wiem, że ob. Lawer w 100 proc. spłacił skrypty dłużne i należności podatkowe, że może służyć za przykład innym.

I patrząc na wszystkich nagrodzonych chłopów woj. gdańskiego zrozumiem, jak słuszną jest polityka naszego Rządu, który mówi o wielkiej przyszłości wsi polskiej.

Chłop jest uparty i potrafi budo-

Don

KROWA niecierpliwie przebiegała nogami, porykiwała, a nawet starała się wyrwać z rąk trzymającego ją na powroście chłopca. Za to koń stał spokojnie, z flegmą żując wędzido i od czasu do czasu machał tylko ogonem.

Ponieważ działo się to na placu przed Urzędem wojewódzkim w Gdańsku niejednemu przychodziło przystawiać zdziwiony i zainteresowany niecodzienną sceną. Ciekawych zebrało się więcej, a kiedy potem przybyła tam grupa chłopów, kiedy przyszedł wojewoda gdański inż. Zralek, sekretarz Kom. Woj. PZPR low. Konopko, kiedy pojawili się fotoreporterzy i zaczęli „pstrykać” zdjęcia — grupa ciekawych przechodniów zorientowała się, że zanoszą się na poważną uroczystość.

„TO MY WAM DZIĘKUJEMY”

Chłopi ustawili się w gromadzie — mężczyźni i kobiety, a nawet młode dziewczęta, którzy wyróżnili się we współzawodnictwie pracy na wsi, te i wszyscy nagrody za swoją pracę. Krowa i koń dla najlepszych rolników, 25 par gumowych butów dla wyróżniających się robotników w majątkach państwowych.

Dzień był pogodny. Kiedy wojewoda Zralek przemawiał do tych najlepszych chłopów w woj. gdańskim, słowami jego wyraźnie słyszeli ludzie zniszczonych już robotniczych ubrań.

„Wiem, że za mało jest nagród dla wszystkich, którzy wyróżnili się w pracy na roli. Wiem, że potrafiliście zaościć ugarę, uprawić ziemię leżulowską, która mieszała całe leżała pod wodą. Chłop polski umie pracować, umie „uwziąć” się i zniszczonej gospodarki uczynić ją zasobną i kwitującą.”

Dlatego wręczając te nagrody za waszą uczciwą i wydajną pracę — nie chcemy żebyście za nie dziękowali. To my wam dziękujemy. Wam, tutaj zebranym i tym wszystkim nienagrodzonym, którzy w trudzie codziennego dnia troszczą się o gospodarke ojczyzny.”

NAGRODZENI

PIOTR NOGA, fernal z majątku Boreń, zespol Lisewo P. G. R., trzymał na powroście swoją już krowę — pierwszą własną krowę w życiu. Oczy mu zwiłgotniały, wzruszenie hamowało głos.

— Ja dziękuję, ja chcę i będę dobrze pracować...

Ob. MICHAŁ LAWER, chłop na 10 ha z gromady Terczyn gm. Wierzychucino, pow. morski wygłosił nawet dłuższe przemówienie. Mówił o współzawodnictwie pracy, o potrzebie podnoszenia uprawy roli, konieczności hodowli. I gdy zebrani odpowiedzieli mu na to oklaskami, spracowaną rękę położył na grzbiecie konia, którego przed chwilą otrzymał. Miał już zapewne ile z tym koniem „przewalił roboty” na swojej i tak już wzorowej gospodarce.

Potem do wojewody zbliżyli się robotnicy z majątków państwowych PNZ i PZHR.

Każdy otrzymał parę gumowych butów — dar Związku Zaw. Rob. i Prac. Rolnych. Może nie wszystkie były dopasowane do nogi. Ale napewno dadzą przysługę kiedy wiosną trzeba będzie pracować na lepkiem gruncie.

DLA DOBRA KRAJU

— Popatrz jakie ja mam ładne sznurowane... — mówiła wesoła młoda dziewczyna w jaskrawej, krakuskiej chustce.

— Moje też nie gorsze, wcale, wcale... — wysoki chłop odpowiedział z

GŁOS SPORTOWY

Rekordowa ilość zawodników na zawodach lekkoatletycznych w Poznaniu Gdańsk przoduje w kuli

Wczoraj nastąpiło w Poznaniu w hali Woj. Ośrodka Kultury Fizycznej otwarcie zimowych zawodów lekkoatletycznych. W konkurencjach bierze udział niespotykana dotychczas ilość — 232 zawodników. Wyniki były naogół bardzo słabe. Wiele konkurencji musiano odłożyć do dnia dzisiejszego, gdyż z powodu uszkodzenia dopływu prądu na hali zapadła ciemność.

TELEFONEM OD NASZEGO SPECJALNEGO WYŚLANNIKA

rencyjnych bierze udział niespotykana dotychczas ilość — 232 zawodników. Wyniki były naogół bardzo słabe. Wiele konkurencji musiano odłożyć do dnia dzisiejszego, gdyż z powodu uszkodzenia dopływu prądu na hali zapadła ciemność.

Poszczególne wyniki:

Rzut kulą:
1. Łomowski (Lechia, Gdańsk), 15,18 m, 2. Adamczyk (ZZK Poznań), 13,70 m, 3. Krzyżanowski (Zryw, Gdańsk), 13,53 m, 4. Nowak (Warta, Poznań), 5. Zieleniewski (Lechia), 6. Kołodziejczyk (Lechia).

Mistrzostwa hokejowe świata

SZTOKHOLM. W dalszym ciągu spotkań finałowych o mistrzostwo świata Kanada pokonała Austrię w stosunku 8:2 (3:0, 3:1, 2:1).

W rozegranym w środę 17 bm. wieczorem spotkaniu Kanada zwyciężyła USA w stosunku 7:2 (2:0, 1:2, 4:0).

Skok w dal kobiet:
1. Cieślakówna (Lechia) 4,92 m.

Nasi czytelnicy piszą

Gdzie można nabyć radioodbiorniki przeznaczone dla świata pracy?

Czytaliśmy, że świat pracy Wybrzeża za pośrednictwem Komitetu Radiofonizacji Kraju otrzymał sprzęt w postaci radioodbiorników i lamp radiowych wartości 46.000.000 zł przy czym istnieją trudności z jego ułożeniem, tak że Zarząd Miejski przydzielił do tego celu jakieś baraki.

My ludzie pracy, których nie stać było na kupno radia przed wojną, dziś kiedy przestało ono być luksusem chcemy kupić sobie radioodbiornik na raty.

Zwracaliśmy się w tej sprawie do sklepów detalicznej sprzedaży Centrali Elektrotechnicznej w Wrzeszczu i Sopocie, tam jednak oświadczono nam, że radio można nabyć tylko na talon z OKZZ. Z kolei usłowoaliśmy otrzymań talony ze Zw. Zawod. Prac. Przem. Chem. jednak nie otrzymaliśmy ich, bo talonów takich tam nie posiadają.

Ufając w siłę prasy partyjnej, która piętnuje wszelkie błędy — prosimy o sprawdzenie gdzie się podziwiał przydzielony dla woj. gdańskiego sprzęt i w jaki sposób człowiek pracujący może liczyć na nabycie radia.

2. Gburkówna (SKT, Grudziądz), 3. Kowalska (Pomorzanin, Toruń).

Do międzybiegów na 80 m przy bardzo silnej konkurencji zakwalifikowali się 4 zawodnicy Wybrzeża: Mach I, Mach II, Nierzwicki i Olszewski.

Na 500 m do fianu zakwalifikowali się Statkiewicz, Wondta z Wybrzeża oraz Łomiński z Wybrzeża.

Kwapień zwycięża w biegu na 12 km w międzynarodowych zawodach narciarskich w Zakopanem

ZAKOPANE. Przy udziale narciarzy czechosłowackich, węgierskich i polskich rozpoczęły się w Zakopanem międzynarodowe mistrzostwa narciarskie „Gwardii”. W pierwszym dniu zawodów rozegrano bieg płaski na dystansie 12 km.

Przed startem odbyło się na stadionie PZN pod Krokwią uroczyste otwarcie zawodów, którego dokonał generalny sekretarz Zrzeszenia Sportowego „Gwardia” — kpt. Lampert. Z ramienia min. Spraw Wewnętrznych Czechosłowacji obecny był płk. Nosek. Bieg płaski rozegrano w warunkach bardzo trudnych, z uwagi na odwilż i złą nośność śniegu. Bieg zakończył się sukcesem Kwapienia, który pokonał wyborową stawkę narciarzy czechosłowackich, drugą z Polaków Bukowski zajął piąte miejsce. Pierwszy Węgier ukończył dopiero na 29-tym miejscu.

Szczególne wyniki: 1) Kwapien („Gwardia”) 54:17 min., 2) Moc (CSR) 56:48,5 min., 3) Rusko (CSR) 58:05 min., 4) Szegzy (CSR) 59:33 min., 5) Bukowski („Gwardia”) 59:54,5 min., 6) Bruck (CSR) 1:00:56.

Ehrlich zwycięża mistrza świata

LONDYN. W czwartej rundzie międzynarodowego turnieju tenisa stołowego, który odbywa się obecnie w Londynie, Polak Ehrlich odniósł cenny sukces, zwyciężając, po zaciętej 5-cio setowej grze, mistrza świata Anglika Leacha w stosunku 3:2 (16:21, 21:13, 21:15, 12:21, 21:11).

Leach, który — jak wiadomo — zdobył tytuł mistrza świata na zakończonych niedawno mistrzostwach w Sztokholmie, nie mógł sobie poradzić z doskonałą grą defensywną Polaka.

SZACHY

W drodze losowania przyznano nagrodę — książkę Mieczysława Pruszyńskiego „Tobruku, w Marokku i w Moskwie” za rozwiązanie zadań nr 1 i 2. Ob. Malawskie mu Józefowi, Gdańsk Niemcewicz 23 m. 2. Nagroda do odebrania w redakcji „Głosu Wybrzeża” w godzinach 9—16. Ponadto prawidłowo rozwiązano obu zadań nadesłali: Goniewicz Oliwa, Daum Oliwa, Mede Kartuz, Skalski Elbląg, Jerzak Tezew, Groszkowski Gdańsk, Inż. Adamowicz Sopot, Gerwin Gdańsk, Kronia Tezew, Romanowski Siedlice, Burtulin Gdańsk, Sachmała Orunia, Vogel Gdańsk, Majster Gdańsk, Doer Wanda Gdynia, Frankowski Wrzeszcz, Tomczak Gdańsk, Feliniak Tezew, Turowiecki Gdańsk, Messner Wrzeszcz, Święciński Gdynia, Bieda Elbląg, Retzlaff Oliwa, Zalewski Gdynia, Armatowski Kartuz, Kemkiewicz Wrzeszcz, Sienkiewicz Orunia, Charamsa Gdynia, Langowski Gdynia, Rabezuk Wrzeszcz, Lewandowski Hel.

Tylko zadanie nr 1 rozwiązała: Kuligowski Starogard i Luczycki Wrzeszcz, zadanie nr 2 Pawlik Malbork i Sasak Elbląg.

OGÓŁEM WPLYNEŁO 52 ODPOWIEDZI ZA LICZNE LISTY Z ŻYCZENIAMI NADESŁANE DO REDAKCJI DZIĘKUJEMY.

ROZWIĄZANIE ZADAŃ:
Nr. 1. 1) Wh6
Nr. 2. 1) Ha5.

Po tych ruchach zasadniczych następuje w wszystkich możliwych wariantach w drugim posunięciu mat.

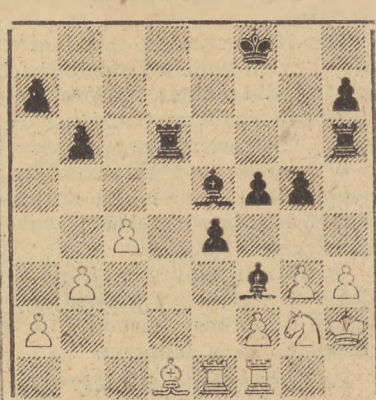
Rozwiązania zadań należy nadsyłać w terminie 10-dniowym do redakcji „Głosu Wybrzeża” podając zasadnicze możliwości poszczególnych wariantów.

WIADOMOŚCI SZACHOWE

W turnieju o mistrzostwo Wybrzeża prowadzenie objął Sulik 6½ pkt. przed Mackiewiczem, Górkiewiczem, Lesiakiem i Wisłomtem po 6 pkt.

W drużynowych mistrzostwach Wybrzeża Drużyna YM CA Gdańsk pokonała II drużynę Politechniki Gdańskiej 6:0. Pocz. towy Klub Sportowy zremisował z I Politechniką 3:3. II TPPR przegrała z Lęborskim Klubem Szachowym 1:5.

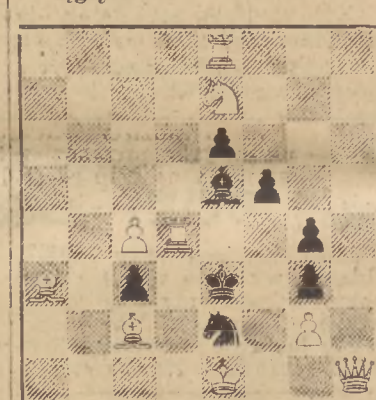
ZADANIE NR 5.
Czarne zaczynają.

W ilu ruchach wygrywa i w jaki sposób?

Kontrola diagramu: białe, Kh2, Wf1, Wf1, Gd1, Sd1, Pa2, f2, b8, g8, h8, c4, (11).
czarne, Kf8, Wd6, Wh6, Ge5, Gf8, Pa7, h7, b6, f3, g5, e1, (11).

ZADANIE NR. 6:
1. Bata, Węgry.

Mat w 2 posunięciach białe zaczynają:

Kontrola diagramu, białe: Ke1, Hh1, Wd4, We8, Ga3, Ge2, Se7, Pg2, c4, (9).
czarne: Ke8, Ge5, Se2, Pe8, g3, g4, f5, e6, (8).

SPORT W ZWIĄZKU RADZIECKIM

Zawody motocyklowe na torze lodowym w Moskwie. Najlepszy wynik osiągnął A. Pucyn w kat. 350 cm³ przejeżdżając dystans 5,5 km w czasie 4 min. 11,6 sekund

Pracownicy Państw. F-ki Wyrobów Gumowych w Łapino pow. Gdańsk (następuje kilkanaście podpisów)
Red. Sądymy, że powołane instytucje wyjaśnią tę sprawę.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

MIESZKANCY GMINY KOKOSZKOWY
Dwór w waszej gromadzie, w którym mieści się świetlica izby lekarskiej i w którym mieszkają rodziny robotnicze, nie będzie zamieniony na Ośrodek dla starców i kalek.
W. BORKOWSKI GDAŃSK — Nowy Port. Zajęliśmy się już sprawą spółdzielni „Kotwica”, odpowiedź zamieścimy w najbliższym numerze.

Kto założył wrota na słupach augustowskich

W Nr. 21 „Głosu Wybrzeża” z dn. 21 bm. mylnie podano, że wrota na słupach Augustowskich założyła firma „Hydrotest”. Faktycznie montaż wrot zasów i mechanizmów na kanale wykonała grupa montażowa Zakładów Mechanicznych im. gen. K. Świerczewskiego w Elblągu.

ryfikacji, to dlatego nie udzieliłaś wyjaśnień?... Nieładnie, nie po koleżeńsku. Przyjrzałem ci się teraz, jesteś co się nazywa, swoja... A bzikowałaś...

Zina zamysliła się i zapatrzyła jakby nie na zasmolone obicia, ale gdzieś dalej, poprzez ścianę, w swoją przeszłość. — Zgadzałam się, że nieładnie. Jednak zrozum mnie, wtedy, na zebraniu, mówiłam szczerze, ale oni nie uwierzyli mi. Znam moją wadę, to również w dzieciństwie tak było, matka wymyślała, w szkole przezywano mnie „pyszną”. Myslałam — przyjdą a oni powiedzą: „przestraszyła się, wycofuje się”, albo uznają, że jestem bez zasad, że szukam sobie wygodnej posadki... Ciebie znałam niewiele, widywałam na zebraniach, o i tyle. Teraz wiem, że jesteś do brym towarzyszem, a wtedy co — sekretarz, jak to sekretarz... Kiedy zbliżali się Niemcy, doszłam do Browarów, a tam już — Niemcy. Broni nie miałam. Pocieszałam się — wróce do Kijowa, coś obmyśle, choć jednego zabije. I w tem — to w październiku — widzę Michasia. Ależ ucieszyłam się — swoi!... Słuchaj Stefanie, już mijają pół roku, jak wojujecie, a ja muszę pisać na maszynie i jeszcze na dodatek rozmawiać z draństwem... Daj mi inne zadanie.

— Zaczekaj...
Po odejściu Ziny Stefan pomyślał: dobra dziewczyna! Poniewierano u nas czasami ludźmi... A teraz trwa prawdziwa weryfikacja. Krawcenko... Miał opinię najbardziej pewnego. Wywiął. O Iwaczenku mówiono „tchórz”, później przyszyło mu epitety „spryciarza”. Dla czego? Ze prosił o pokój? A Iwaczenek wysadził transport, bohater, otrzymał pośmiertne odznaczenie... Wyznać się było trudno — żyło się spokojnie, praca, nauka, jedynemu potrzebny pokój dla matki, inny żeni się, życie... Niby było jasno, a ludzie za mgłą. A teraz taka mgła, że aż — ludzi widać lepiej...

Minęło jeszcze kilka tygodni. Powielacz, ulotki, obrzydliwie damulki, brudne uśmiechy Niemców. Gdzieś tam toczy się okropna wojna. Partyzanci zakładają miny, powodują wybuchy. Ale i tutaj, w mieście, ileż było zamachów... A ona musi siedzieć, czekać, szczie wymyśliła

sama. Stefan mówił wtedy „konspiracja... praca bojowa...”

A Zina siedzi, jak na posadzce...

Stefan spotkał ją z uśmiechem:

— Borysa znasz?

— Którego?

— Mówił z tobą uczył się w szkole...

Zina roześmiała się:

— Naturalnie, że znam. Czyżby był w Kijowie?

— U partyzantów. Stał przedostał się łącznik...

Ten Borys zapamiętał o ciebie, oświadczył: „jeżeli jest w Kijowie, to napewno z naszymi”... No i sentymenty, przez trzecie pośrednictwo to nie jest ciekawe, sama się możesz domyśleć...

Nocy tej — po zakończeniu pracy, lekko uśmiechnięta

Zina długo siedziała na łóżku. Przypominała sobie, jak Borys odwiedził ją, czytał wiersze, jak później spotykał się, rozmawiali — długo namiennie. Nie mogła przypomnieć sobie — o czym, ale wówczas każde słowo wydawało się doniosłe... Już wtedy wiedziała, że to jest szczęście... Tylko tego szczęścia nie było. Jakoś nie dopowiedziało sobie rzeczy najbardziej potrzebnej. Borys wyjechał do Zachodniej Ukrainy... To nadzwyczajne, że żyje, że jest partyzantem!... No i zrozumiał, że jestem w szeregach, nie wątpił we mnie... A więc szczęście istnieje!... Na małą godzinę Zina zapomniała o Niemcach, o wojnie, żyła Borysem, marzeniem o zobaczeniu go: dopowiemy, zrozumiemy się wzajemnie, już nie rozstaniemy się...

A rankiem przyszła tłumaczka:

— Przyszedł do pani z przyjemną nowiną — wzywa panią pani von Echterberger. Ona jest taka miła, taka hojna! Podarowała mi perfumy „Chanel” i dwie pary pończoch.

A jakie ma stroje — wszystko z Paryża! Wprost jak z obrazka w żurnalach! Trochę przytyła, trzeba wypuścić — pani sama zobaczy. Może mi pani podziękować, to ja panią poleciłam.

Ze Stefanem udało się jej zobaczyć dopiero po dwóch dniach. Wysłuchał, chwilę milczał. Serce Ziny biło mocno: teraz decyduje się wszystko... Ale Stefan rzekł:

Ilia Erenburg BURZA

tlum. St. Strumph-Wojtkiewicz (121)

Z rysów smagłej twarzy podobna była do Włoszki; zdarżają się na Ukrainie takie dziewczęta o cienkim nosie, jaskrawych wargach, oczach gorących i czarnych jak noce południa Czasami Niemcy zatrzymali ją, próbowali zwabić do siebie. Odpowiadała po niemiecku: „Idę do waszego oficera”...

Ulotki odnosiła do Szury na Demijówkę. Niekiedy wycekiwał tam na nią Stefan.

— Słuchaj — powiedział jej pewnego razu — teraz możesz już podpisywać „komitet miejski”, mamy łączność... Na frontach jest spokojnie. W jakim są, twoim zdaniem, nastroju?

— Kogóż widuję? Nawet nie zdrajców — żony ich, rozmowy o gałgankach. A front daleko stąd, na głowę nic im nie leci... Do niektórych Niemców przyjechały żony. Opowiadała mi tłumaczka: „wkrótce będzie pani miała nowe klientki, naturalnie mają toalety, ale każdej damie zawsze trzeba coś przerobić albo odświeżyć, a pani ma smak i mówi po niemiecku”... Stefan, daj mi inną pracę. Mogę którego zastrzelić. Nie wierzysz mi?

Uśmiechnął się.

— Dlaczego nie mam wierzyć? Wierzę. Ale każdy ma swój dział. Poto właśnie jest organizacja. Zapal

— Wiesz przecież, że nie pale.

— A tego zapal — stamtąd. „Kazbek”... Wczoraj na Lwowskiej „cyknęli” pewnego cywila — specjalista od buraków. To nie my... Wynika z tego, że w mieście ugrzęzli nasi chłopcy. Tylko, że trudno ich wynaleźć... Z tobą udało się... Słuchaj, Zino, dawno już chciałem ciebie zapętać... Gdy w trzydziestym dziewiątym podlegałaś we-